

KRISLAI

Mūsų javapiūtės išvakarėse Ruoškimės gerai pasirodė Amžinas praskolinimas Didelė jėga Gražiai pavyko Kraujo tvane

A. BIMBA

Siemet mūsų laikraščio metinis vėjas prasidės rugsėjo 1 dieną. Geram pasirošimui beliko kelios trumpos dienos. Nuo to daug priklausys vėjas pasisekimas.

Kaip visų mūsų vėjų praeityje, taip šio vėjas tikslas dvejopas: gauti naujų skaitytojų ir sukelti penkiolikos tūkstančių dolerių fondą. Tikslas gražus ir garbingas. Jam pasiekti reikalinga didelė talka. Jon nuosirdžiai kviečiami visi skaitytojai.

New Yorke vėjų iškilmingai atidarysime parengimu Laisvės salėje rugsėjo 12 d., sekmadienį. Visi šios plačios apylinkės laisviečiai esate prašomi dalyvauti. Duokime pavyzdį kitų apylinkių laisviečiams.

Atrodo, kad šios šalies žmonių praskolinimui nebėra jokių ribų. Jau šiandien kiekvienas gyvas amerikietis esama federalinės valdžios praskolintas bankams ir šiaip įvairioms biznio firmoms tūkstančiais dolerių.

Ar žinote, kad su 1982 metais Washingtono vyriausybės skolos pasiekė 700 milijonų dolerių! Vien tik procentais kasmet turėsime sumokėti 49 milijonus dolerių!

Didelis ir, matyt, labai išpūdingas buvo katalikų bažnyčios Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Susirinkus buvo visa aukštoji dvasininkija. Tik niekas nežino, kodėl jame nedalyvavo pats popiežius. O jo buvo laukta ir tikėtasi.

Kongrese buvę aptarti visi "materialiniai ir dvasiniai alkiai". Bet apie išvadas nieko nesigirdi.

Katalikų bažnyčia yra milžiniška pasaulinio masto jėga. Jeigu ji iš tikrųjų būtų panaudota kovai su "alkiais", tai šiandien jų nebūtų šioje planetoje tiek daug priviše. Jau nekaltant apie "dvasinius alkus", šiandien milijonai ir milijonai žmonių visuose pasaulio kampuose skęsta skurde ir alkėje.

Deja, katalikų bažnyčios hierarchijai mažiausiai tas rūpi. Ji yra dalis ir ramstis tos išnaudojimo santvarkos, kuri tuos visus materialinius ir dvasinius "alkus" gimdo ir puoselėja. Todėl būtų buvus klaida tikėtis kad ir minėtas Philadelphiaje įvykęs tos dvasiškių kongresas ką nors protingo ir gero būtų nutaręs kovai su tais "alkiais".

Reikia džiaugtis, kad LDS 22-asis seimas labai gražiai pavyko. Ypatingai buvo malonu susitikti su visa eile energingų veikėjų iš tokių kolonijų, kaip Chicago, Detroit, Cleveland ir Pittsburgh. Labai pasigedome atstovų iš Philadelphiajos ir Massachusetts valstijos.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas labai laimingas tuo, kad jis didelėje daugumoje turi jau iš čia gimusių ir augusių žmonių susidedančią

Neprijungusių šalių skaitlinga konferencija

Colombo, Sri Lanka. — Šia savaitę per keturias dienas buvo laikoma neprijungusių šalių konferencija. Joje dalyvavo keturi tūkstančiai atstovų nuo 85 šalių. Konferencijoje taipgi dalyvavo 25 šalių stebėtojai.

Sios visos šalys yra besivystančios šalys. Jos sudaro taip vadinamą "Trečią pasaulį". Konferencijoje dalyvavusių kraštų tarpe buvo ir komunistų vadovaujama Jugoslavijos ir Kubos. Mat, jos nepriklauso nei NATO, nei Varšuvos Pakto sąjungoms.

Tai buvo eilinė jau penk-

toji "Trečiojo pasaulio" konferencija. Joje, kaip ir pirmose keturiose, buvo tartasi bendrais ekonominiais reikalais. Taipgi buvo pasmerktas naujasis kolonijalizmas, kuri didžiosios kapitalistinės šalys praktikuoję jų įtakoje esančiose besivystančiose šalyse. Po skraiste ekonominės pagalbos jos siekia tas šalis pavergti.

Apie konferencijos nutarimus žinių dar neturime.

"Jei reikės, streikuosime iki kalėdų"

Akron, Ohio. — Didžiųjų gumos kompanijų darbininkų streikas tebėra nepalaužiamas. Septynišiasdeimt tūkstančių darbininkų sako, kad jie streikuos, jeigu bus priversti, net iki kalėdų. Jiems gerai vadovauja jų Jungtinės Gumos Darbininkų Unija.

Unijos viršininkai sako, kad vis daugiau ir daugiau paramos susilaukiama iš kitų organizuotų darbininkų. Streikas tęsiasi nuo balandžio 21 dienos. Paliestos yra Goodrich, Goodyear, Firestone ir Uniroyal kompanijos.

Ir Anglija ginkluos Iraną

Teheranas. — Tarpe Irano ir Anglijos vyksta pasitarimas, kad Anglija Iranui padėtų geriau apsiginkluoti. Anglija esanti pasiryžusi Iranui parduoti ginklus labai prieinamomis sąlygomis.

Aišku, kad toks Irano susitarimas su Anglija labai nepatiktų Amerikai, kuri jau yra Iranui parūpinusi ginklų už 10 milijonų dolerių ir pasižadėjęs bėgyje ateinančių ketverių metų parduoti už kitus 10 milijonų dolerių. Pirkimas ginklų Anglijoje sumažintų pirkimą Amerikoje.

Sulaužysis važiuotės taisyklės, busi nubaustas

New Yorke valstijos Motor Vehicles Departmentas kreipia visų automobilių ir sunkvežimių vairuotojų dėmesį į naujus patvarkymus. Jeigu kuris busite saugautas lauzant važiuotės taisykles, kai norėsite atnaujinti leidimą ("license"), turėsite dvigubai daugiau mokėti. Iki šiol tokie nusikaltimai nebuvo siejami su gavimu leidimo mašinai vairuoti.

Isiveržė į Mozambiką ir išžudė daug žmonių

Salisbury. — Sekmadienį, rugpiučio 8 d., Rodezijos fašistinė baltųjų kolonistų valdžia pasiuntė skaitlingą ir gerai ginkluotą savo armiją į kaimynišką Mozambikos respubliką. Giriasi, kad 300 juodųjų nacionalistų ir 20 Mozambiko kareivių buvo nužudyta ir daug sužeista. Jos armija turėjusi tiktai keletą sužeidimų, bet nepraradus nė vieno kareivio.

vadovybę. Netenka abejoti, kad seimo nutarimai organizacijos stiprinimui bus visur energingai vykdomi.

Nelaimingas tas Libanas. Jokios paliaubos jame nesilaiko. Visoje šalyje tebesiautėja baisiausias skerdynės.

Vėliausia ir bene pati baisiausia masinė skerdynė prieš kelias dienas buvo krikščionių vadovaujama dešiniųjų jėgų įvykdyta, užpuolant ir paimant palestiniečių pabėgėlių stovyklą.

Roma jau turi naują koalicinę valdžią

Giulio Carlo Argan

Roma. — Praėjusiuose rinkimuose, kaip žinia, krikščionys demokratai pralaimėjo. Jie tesurinko 33,2 proc. balsų, o komunistai — 35,5 proc. Bet kadangi miesto taryboje komunistai nesudaro vieni daugumos, tai tapo sudaryta koalicija iš komunistų, socialistų ir socialdemokratų.

Miesto majoru išrinktas profesorius Giulio Carlo Argan.

Naujoji sostinės vadovybe susiduria su sunkiomis ir didelėmis problemomis. Krikščionių demokratų ilgametis viešpatavimas miestą labai nualino.

Ar jie pagalvoja?

Washingtonas. — Tarp Jungtinių Valstijų ir Vakarų Vokietijos pasiektas susitarimas suvienodinti tankus, kad kilus karui būtų parankiau abiem armijom juos vartoti. Bet nepasakoma, ką toks tankų suvienodinimas reikštų, jeigu, kaip praeituose dviejose pasauliniuose karuose, V. Vokietija ir Jungtinės Valstijos būtų ne talkininkės, bet oponentės? Ar mūsų vyriausybė ir Pentagono galvos apie tai pagalvoja?

Grupė saskrydžio dalyvių: (iš kairės) Silalės liaudies teatro režisierius Antanas Milinis, LTSR liaudies artistė Kazimiera Kymantaitė, Naujosios Vilnios liaudies teatro režisierius Alvydas Vizgirda, LTSR nusipelnęs artistas Kauno dramos teatro aktorius Leonardas Zelčius, Akmenės cemento ir šiferio kombinato liaudies teatro režisierė Stasė Niūniavaitė ir LTSR nusipelnęs artistas Kauno dramos teatro aktorius Antanas Gabrėnas.

Daugiau kaip pusė tūkstančio meno saviveiklos entuziastų buvo susirinkę į respublikinį liaudies teatrų ir meninių agitbrigadų kolektyvų saskrydį Klaipėdos rajone, Karklinukuose. Vadovauti užsiėmimams Respublikiniai profsąjungų meno saviveiklos namai ir LTSR Liaudies meno rūmai pakvietė respublikos teatrų režisierius, žinomus aktorius, meno saviveiklos specialistus. Dešimt dienų seminaro dalyviai — saviveiklininkai tobulino sceninės kalbos ir judesio išraišką, aktorių meistriškumą, gilino žinias iš teatro istorijos.

A. Brazaičio nuotrauka

Kritikavo, bet nesiūlė atmesti

Roma. — Italijos parlamento naujam premjerui Giulio Andreotti išreiškė pasitikėjimą. Italijos Komunistų Partijos nariai parlamente susilaikė nuo balsavimo. Tik tai todėl premjeras gavo daugumą balsumų.

Komunistai premjero pateiktą programą gana aštriai kritikavo, kad ji nepakankama nugalėti siautėjančią šalyje krizę, kad ji neatitinkanti Italijos darbo liaudies interesams ir t. t., bet nesiūlė parlamentui pareikšti premjerui nepasitikėjimą. Tegu premjero programos išbandymas praktikoje patvirtins komunistų kritikos teisingumą ir įtikins ir eilinius krikščionių demokratų, kad ne tuo keliu bus pašalinta krizė ir iš jos išplaukiančios kraštai ir tautai nelaimės.

Vėl riaušės, vėl skerdynės

Cape Town. — prieš kelias dienas šalia šio Pietų Afrikos miesto įvyko juodųjų žmonių protesto demonstracija. Valdžia ją užpuolė ir kraujuose paskandino. Penkišiasdeimt juodųjų žmonių užmušta ir kelis kartus daugiau sužeista.

Pradėsime "Laisvės" vaju

"Laisvės" direktoriai susirinkime aptarė, kaip sėkmingiausiai įvykdyti dalininkų suvažiavimo nutarimą šiais metais sukelti \$15,000 fondą laikraščiu išlaikyti. Taip kasmet, taip siemet turėsime visi stengtis nutarimą įvykdyti. Mes visi žinome, kad reikės daug padirbėti ir pasiaukoti šiam nelengvam tikslui pasiekti. Bet mes tikime, kad pasibrėžtąją sumą sukelsime.

Mūsų visi skaitytojai ir kiti geros valios lietuviai žinome, kad "Laisvė" yra tas laikraštis, kuris visuomet gina darbo žmonių reikalus, visuomet kovoja už taiką, už tautų draugystę, už Helsinkyje 1975 metais pasirašytą aktą, už detentę.

Bet išleisti pažangų laikraštį šiais laikais yra gana sunku, ypačingai, kada viskas taip pabrango. Už išsiuntinėjimą paštu reikia mokėti du kartus daugiau. Taipgi reikia daugiau mokėti laikraščio atspausdinimą.

Direktorių Taryba kreipiasi į visus laisviečius nenuleisti rankų. Visi dėkime pastangas, kad šis vėjas, kuris prasideda rugsėjo 1 dieną, pilnai pavyktų.

"Laisvės" Direktorių Taryba

Atsišaukimas į pasaulio žurnalistus dėl kovos už taikų sugyvenimą

Praha. Tarptautinė žurnalistų organizacija paskelbė pareiškimą, kuriuo ji visus pažangiuosius ir demokratinus žurnalistus ragina dar labiau stengtis, kad būtų įgyvendinti priimto saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarime Baigiamojo akto teiginiai.

Kiekvienas doras žurnalistas turi dar aktyviau kovoti už taiką, tautų savitarpio supratimą, už tarptautinio įtempimo mažinimo proceso gilinimą, pažymima tarptautinės žurnalistų organizacijos pareiškime, Helsinkyje įvykusio visos Europos pasitarimo pabaigos metinių progą.

Organizacija visiškai remia naująjį Stokholmo atsišaukimą, kuris atitinka pasitarimo Baigiamąjį aktą, pažymima pareiškime.

Kartu tarptautinė žurnalistų organizacija apgailestaudama konstatuoja, kad tam tikri Vakarų šalių sluoksniai, naudodami buržuazinę spaudą, radiją ir televiziją, mėgina iškraipyti pasitarimo rezultatus. Laikraščių monopolijos siekia visiškai kontroliuoti visą visuomenės gaunamos informacijos srautą, kas visiškai prieštarauja Helsinkio pasitarimo Baigiamojo akto teiginiams. Tokia padė-

tis kelia didelį daugelio Vakarų Europos žurnalistų susirūpinimą. Jie stovi prieš monopolijų daromą spaudimą, kovoja už savo teises ir demokratines laisves.

Pareiškimo pabaigoje reikiama išitikinimas, kad tarptautinės žurnalistų organizacijos VIII kongresas, kuris įvyks Helsinkyje šių metų rugsėjo mėnesį, pademonstruos demokratinę ir pažangią žurnalistų pasiryžimą įgyvendinti kilnius tikslus, išdėstytus visos Europos pasitarimo Baigiamajame akte.

TASS-ELTA

"Susiveržkite diržus"

Prem. Giulio Andreotti skaito savo pranešimą parlamentui

Roma. — Tokiu šūkiu pradėjo savo premjeravimą krikščionių demokratų partijos vadas Giulio Andreotti. Tokia prasmė esanti parlamentui naujosios vyriausybės pateiktos programos. Ka su ja padarys parlamentas, teks vėliau pamatyti.

Popiežius ekskomunikavo kunigą

Roma. — Už tai, kad kunigas Giovanni Battista Franzoni įstojo į Italijos Komunistų Partiją, itūžęs popiežius jį ekskomunikavo, atėmė jam teisę kunigauti. Jis kaltinamas papildyme tokių "nuodėmių", kaip nepripažinimas popiežiaus neklaidingumo ir pritarimas aborcijoms ir divorsams.

Kunigas Franzoni sako priešęs išvados, kad jis geriausiai darbo žmonėms padės per Komunistų Partiją. Kaip žinia, popiežius ne tik atžadė katalikams priklausyti prie Komunistų Partijos, bet ir balsuoti už jos kandidatus.

Madridas. — Diktoriaus Franco rezidencija El Pardo mieste karaliaus Carlo patvarkymu paversta į muziejų ir atidaryta publikai. Palocius, kuriame Franco gyveno per 35 metus, buvo statytas dar 16-jame šimtmetyje ir pripažintas istoriniu paminklu.

Dar vis tebeieško gyvybės Marse

Pasadena, Cal. — Nusileidęs planetoje Marsas mūsų mokslininkų pasiūstas "Viking 1" tebeveikia ir tebetiekia informacijas. Iš jų mokslininkai bando patirti apie Marse buvimą kokioje nors formoje gyvybės, bet kol kas be konkrečių įrodymų bei rezultatų. Sužinota, kad toje už apie 200 milijonų mylių tolyje nuo mūsų Žemės planetoje esama deguonies (oksigeno) ir kai kurių kitų atmosferos sąlygų, prielankių gyvybei. Bet to neužtenka, daryti išvadai, jog Marse tikrai yra gyvybė.

Paryžius. — Gautas iš Vietnamo pranešimas, kad yra leidžiama per karo audrą pabėgusiems vietnamiečiams aplankyti savuosius ir vėl išvykti ten, kur dabar yra apsigyvenę. Jie nebus persekiojami.

Uraganas pridare labai daug žalos

Rugpiučio 10 d. New Yorke apylinkėje praužęs uraganas pridare už milijonus dolerių žalos. Abiejose Long Island salos pusėse prie jūrų gyvenytojai labai skaudžiai nukentėjo. Kurių namai sužalėti, tie gali kreiptis į valdžią su prašymu atlyginimo. Tik tiek tegalima ir reikia pasidžiaugti, kad, kiek žinoma, uraganas nusinešė tiktai vieną gyvybę. Iš anksto gautas išpėjimas, kad uraganas ateina, žmonėms padėjo išsikraustyti į saugesnes vietas. Jie negalėjo apsaugoti nuo sunaikinimo savo nuosavybių, bet išgelbėjo savo gyvybes.

LAISVĖ

LITHUANIAN
WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.Published Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$10.00	United States, per 6 months	\$ 5.50
Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$ 5.50
Foreign countries, per year	\$12.00	Foreign countries, 6 months	\$ 6.50

Tarybų Sąjunga vėl pirmutinė

Rugpjūčio 10 dienos pranešime iš Genevos sakoma: "Tarybų Sąjunga šiandien pasiūlė Vakarams tuojau pradėti ruošti sutartį uždrausti gaminti masinio naikinimo ginklus, tokius, kuriais būtų galima sunaikinti pasirinktas iššitas tautines grupes. Tie ginklai sužymėti tarybinio delegato Viktoro I. Likhachevo dokumente, įteiktame 30 tautų nusigin-klavimo konferencijai. Jis ragina, kad ši problema būtų be atidėliojimo sprendžiama..."

Vadinasi, Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys ir vėl pasauliui siūlo nedelsiant ir neatidėliojant užkirsti kelią gaminti vis baimesnius ir baimesnius masinio žudymo ginklus.

Bet ką daro Vakarai, ką daro kapitalistinės šalys, visų pirma, ką daro mūsų Jungtinės Valstijos? Jos laikosi kaip tik priešingo kuro. Juk nėra jokia paslaptis, kad šiandien JAV ginklų gamyba ir naujaisiais ginklais prekyba yra pasiekusios aukščiausio laipsnio. Pasirašomos sutartys su "Trečiojo pasaulio" besivystančiomis šalimis, kuriose pasi-žadama jas apginkluoti. Pav., už bilijonus dolerių kasmet parūpinama pavojingiausių ginklų Saudi Arabijai ir Iranui.

Apart prekybos ginklais, apie kitokią prekybą su tais kraštais nei nebekalbama. Visos beveik nenutrūkstamos mūsų valstybės sekretoriaus Henry Kissingerio kelionės į Pietų Ameriką, Europą, Aziją ir Afriką siejasi su didinimu ginklavimosi.

Visa tai turint galvoje, sunku patikėti, kad ir šitie Tarybų Sąjungos pasiūlymai bus šioje Genevos nusigin-klavimo konferencijoje vakarai rimtai apsvarstyti ir užgirti. Nesigirdi, kad Jungtinių Valstijų arba kurios kitos didžiosios kapitalistinės šalies delegatas būtų atsistojęs ir karštai pasiūlymus pasveikinęs. Bent jau minėtame pranešime apie tokius stebuklus nieko nesakoma...

Nepasitenkinančių piliečių skaičius gausėja

Tokią nuomonę išreiškia pažangiečių dienraštis "Daily World" savo vedamajame "Two Years of Ford". Jame nurodoma, kad Fordo dviejų metų prezidentavimas dar daugiau amerikiečių nuteikė prieš kapitalistų partijas ir smarkiai padidino nepriklausomų balsuotojų skaičių.

Fordas, tęsdamas Nixono politiką, ir Kongrese demokra-tų dauguma nieko nedarydamą patenkinimui būtinausių liaudies poreikių — pabrėžia dienraštis — milijonams piliečių atidarė akis.

Kai Fordas savo rinkiminėje kampanijoje giriasi, kad jis atsteigęs šalį ramybę, gerovę ir pasitikėjimą Baltaisiais Rūmais, juo netiki net ir milijonai republikonų.

Neteikę kapitalistinėmis partijomis pasitikėjimo, piliečiai vis didesniu skaičiumi ieško alternatyvo (pavadavimo) dviejų partijų sistemai.

Kaip žinia, sako "Daily World", Komunistų Partija visoje eilėje valstijų turės savo prezidentinius kandidatus. Tose valstijose senosiomis partijomis nepasitenkinę piliečiai turės puišką alternatyvą. Jie galės savo balsus atiduoti už darbo liaudies kandidatus, kuriais yra Gus Hall ir Jarvis Tyner.

Protestai nenutils

F. B. I. (Federal Bureau of Investigation) direktorius Mr. Clarence M. Kelley paskelbė, kad tą represinį valdžios organą jis perorganizavęs iš pat pamatų. Mat, kaip žinia, visoje šalyje žmonės siautėja pasipiktinimas Biuro nusikal-timais prieš jų civilines laisves ir demokratines teises.

Kas nors reikia daryti. Tai štai ir turime Biuro direktoriaus Mr. Clarence M. Kelly bandymą tiems protes-tams užbėgti už akių. Bet labai abejotina, kad tas jam pavyktų. Jau iš paties direktoriaus pasigyrimo kiekvienam rimtai galvojančiam amerikiečiui aišku, kad jis neturi nė mažiausio noro iš pamatų pakeisti savo vadovaujamos įstaigos pobūdį. Pav., jis nesako, kad nuo dabar F. B. I. liausis sekiojės ir terorizavęs savo šalies žmones.

Mr. Kelley perorganizavimas jo paties lūpomis susideda tik iš to, kad šnipinėjimas ir persekiojimas su vyriausy-bės politika nesutinkančių žmonių, kuriuos jis vadina "radikalais", bus perkeltas iš žvalgybinio skyriaus į generalinio tyrinėjimo skyrių, kuris tyrinėja "visus kitus kriminališkus veiksmus". Bet persekiojimas ir terorizavi-mas piliečių tebe bus tęsiamas, kaip ir buvo.

Todėl iš šio direktoriaus Kelley ėjimo niekas neišeis. Protestai prieš F. B. I. nelegališką, nusikalstamą veiklą ir reikalavimai jį uždaryti nesiliaus.

EDVARDAS MIEŽELAITIS

Abdikacija

Paliksiu širdį nuogą ir alkaną —
Nereikia jai tūščiaidurio balasto.
Tegu po audringą žvaigždžių okeaną
Lyg juodvarnio šmėkla blaškos ir laksto.

Nustumsiu lėkštę, jaukią ir kupiną
Lingvistinio aorlimento skanėstų.
Tegu juos varlotojai godžiai kabina,
Kad širdys, aišku, per daug nesulystų.

O aš parinksiu alkį ir nerimą
Sulysysiu ir išbadėjusią širdį, —
Kad būtų panašus jums į telegramą
Jos tvlūs žodžiai ir skambūs jos kirčiai.

Kas ką rašo ir sako

TAI KAIP TAS ATŠITIKO?

Klerikalineje spaudoje pra-nešime iš Tarptautinio Eucharistinio Kongreso didelis prieštaravimas. Antrajame paragrafe skaitome:

"Carterio nusistatymas kai kuriais pagrindiniais klausimais, kaip neštomu nutrauki-mas, nesutampa su katalikų etika, ir dėl to joks aukštesnio laipsnio kunigas ar vysku-pas nesutiko demokratų kon-vencijos skaityti invokacijos".

Betgi pranešimo pradžioje džiaugiamasi, kad demokratų prezidentinis kandidatas Carteris ne tik dalyvavo katalikų šiame dvasininkų sąskrydyje, bet dar ir didelę kalbą pasakė, ir kad sąskrydyje "dalyviai šiltai sutiko prezi-dento Fordo žodį".

Cia dėl to paties Carterio nusistatymo nei vienas kunigas ir nei vienas vyskupas nesutiko demokratų suvažiavime net ir pasimelsti, o tačiau jie pasikvietė jį į savo kongresą, kad jis juos palaimitų!

Tai kas pakeitė nusistatymą: katalikų dvasininkai, ar ponas Carteris? Gal toji spau-da mums paaiškintų?

JU BŪTA LABAI, LABAI IŠALKUSIŲ

Brooklyno pranciškonų orga-nas sako, kad praėjusio Tarptautinio Eucharistinio Kongreso "pagrindinė tema buvo — materialinis ir dvasinis žmogijos alkis".

Pasak "Darbininko", kiekvienai dienai pasiskirtas atskiras "alkis". Skaitome: "Rugpjūčio 1, sekmadienį, lietuviai su visais bendrai ir atskirai nagrinėjo — Eucha-ristiją ir Dievo alkis, rugpjūčio 2 — Eucharistiją ir duonos alkis, rugpjūčio 3 — Eucharistiją ir laisvės bei teisingumo alkis, rugpjūčio 4 — Eucharistiją ir dvasinis alkis, rugpjūčio 5 — Eucha-ristiją ir tiesos alkis, rugpjūčio 6 — Eucharistiją ir vieni kiurū supratimo alkis, rugpjūčio 8 — Eucharistiją ir Jėzaus — gyvenimo duonos — alkis".

Taipgi sužinome, kad į eucharistinį kongresą buvus atvažiavusi ir "Lietuvos dvasiškių ekskursija: du vysku-pai ir septyni kunigai". Mums naujiena.

VISIŠKAI NEPAGRĮSTAS NUSISKUNDIMAS

Plačiai šalyje paskleistame Miami Universiteto antiko-munistiniam ir antitarybiniam leidinyje "Soviet World Outlook" liepos mėn. laidoje nusiskundžiama, kad mūsų Jungtinių Valstijų 200-asis gimtadienis Tarybų Sąjungoje nesulaukęs atitinkamo dėmesio. Jis buvęs tik labai šykščiai atžymėtas, ir dargi su "aiškiai nedraugiš-komis užuominomis". Girdi, Amerikos ambasadorius Stoessel liepos 4 dieną kalbėjo per Maskvos televiziją bet dienraštis "Pravda" tai pami-nėjo tik keturiais sakiniais. Arba, sako, Amerikos ambasados Maskvoje suruoš-tame 200-jo gimtadienio pa-minėjime iš visų tarybinių diplomatų tedalyvavęs užsienio reikalų ministras Gromy-ko.

Taipgi atrodo, kad leidiniui labai nepatinka nė Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tary-bos prezidento pirmininko Nikolai Podgorny "prisiusta-me Amerikos vyriausybei lie-pas 4 d. proga sveikinime pasakymas, jog abi šalys ir pasaulinė taika laimėjo, kai tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos santykiai buvo pagrįsti bendra pagarba ir lygybe bei siekimu abipusio susipratimo ir bendradarbiavimo". Net ne-

patinka ir tas, kad Podgornas išreiškė vilties, kad "tarpe abiejų šalių santykiai ateityje vystysis taikaus sugyvenimo principo pagrindu".

Sio antitarybinio leidinio leidėjai pamiršta arba nenori suprasti, kad šis 200-asis gimtadienis yra ne Tarybų Sąjungos, bet mūsų Jungti-nių Amerikos Valstijų. Tai ir natūralu, kad jo atžymėjimas nepasireiškė tokiu mastu, ko-kį mes čia turėjome. Bet kad tasai gimtadienis buvo tinkamai pagerbtas, parodo ir tas, jog buvo Amerikos ambasadoriai suteikta proga pasirodyti televizijoje ir prabilti į visą socialistinį kraštą.

Apie šį istorinį įvykį buvo prisiminta ir tarybinėje spau-doje. Ir leidinys pripažįsta, kad dienraštis "Pravda" pas-kelebė Amerikos reikalais specialisto Georgi Arbatovo išsamų straipsnį apie šį gim-tadienį.

Ta pačia proga, tarybinėje spaudoje kritikavimas dabar-tinės šios šalies užsieninės politikos, nereikškia šios res-publikos 200-čio gimtadienio istorinės reikšmės sumenki-nimo. Tai du visiškai skirtingi dalykai.

JIS NORI, KAD IR JI BŪTŲ MELAGĖ IR SMEIŽIKĖ

Reakcinėje spaudoje pasiro-dė dar vienas mums negirdė-tas mūsų gimtojo krašto šmeižėjas ir niekintojas, koks ten A. Svilonis. Jis piktai puola taipgi mums negirdėtą Skirmuntę, kuri, matyt, lan-kėsi Tarybų Lietuvoje su vai-kučių grupele ir sugrįžus Lie-tuvos nešmeižia ir apie Lietu-vą nemeluoja. Piktai barą ją, kam ji sugrįžus džiaugiasi, kad "vaikai matė gražią Lie-tuvos gamtą", todėl ji nepa-virtu melage ir "neaiškino vaikams, kad toji gražioji šalis šiandien yra pavergta" ir kad "ten lietuviai yra nelaisvėje".

Tenka vargšei Skirmantei, kurią Svilonis vadina "poniutė", kam ji pasakė, jog "ji labai patenkinta, kad vaikai turėjo nemažai progų susipa-žinti su Lietuvos istorija". Jinai turėjus pridurti, kad Lietuvoje "lituanistika, ypač Lietuvos istorija ištiesai yra suklastota". Vadinasi, ir čia "poniutė" Skirmantė turėjo begėdiškai meluoti.

"Poniutė" Skirmantė yra nuo visų gerios valios lietuvių tautiečių nusipelnusi didelės pagarbos, kad jina nepavirs-ta melage ir šmeižike, tai yra, neima pavyzdžio iš pono Svilonio. Mes ją sveikiname.

Praeitį prisiminimus

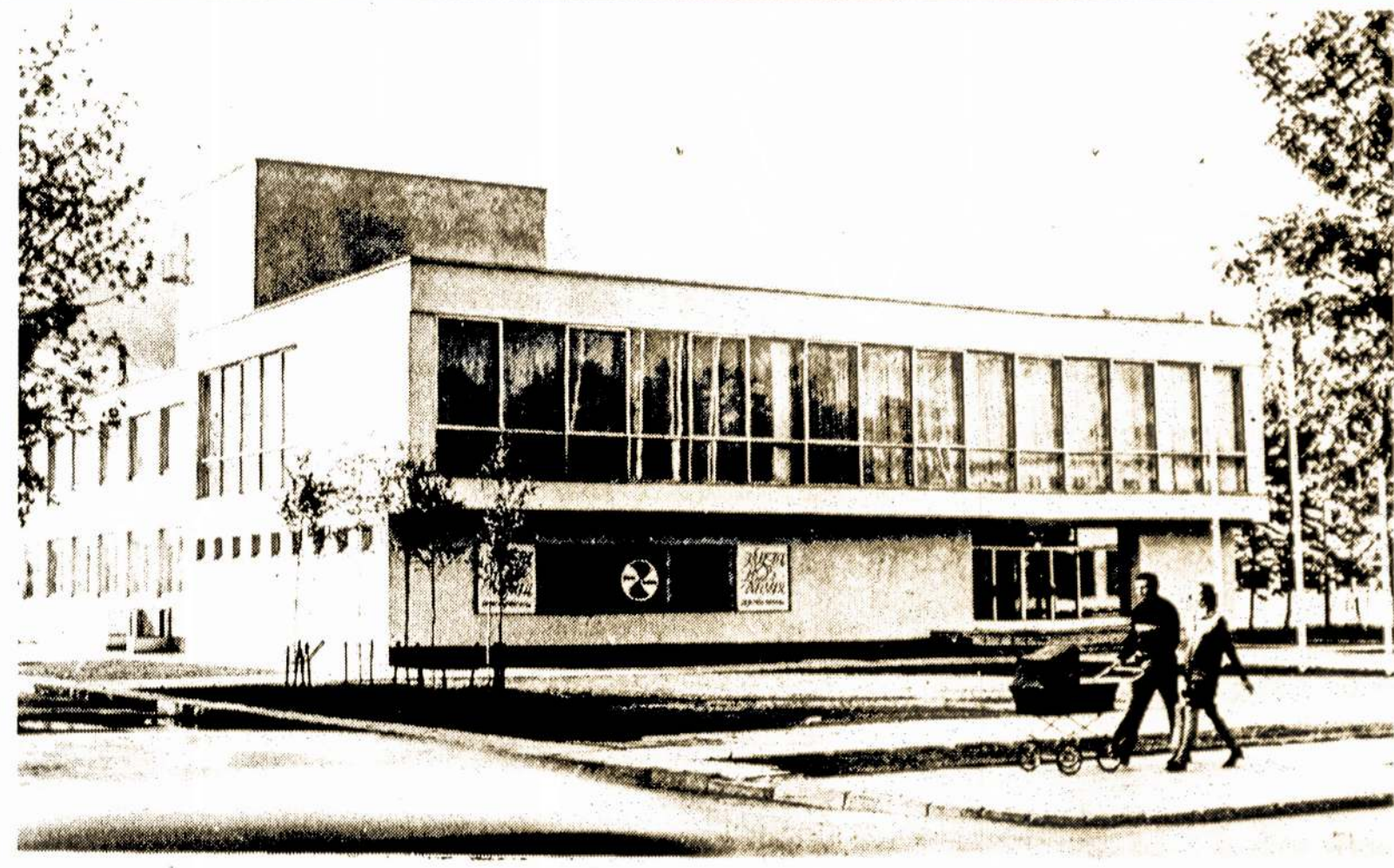
Aš prisimenu praeitį giliai, Kai takeliais bėgiojau basa, Kai jaunystę skrajėjau po giria,

Kojas prausė šalčioji rasa.
Dar prisimenu pievas Sventosios,
Jos mirgėjo gražiausiais žiedais,
Karklynuose paukščiai čiulbėjo

Tarp šakų įvairiausiais balsais.
Cia Sventoji vingiavo padaržem,
Zuvys nardė skaidriam vandeny,
Meškeriojo vyrukai

miestelio, Įsibridę drėgnam smely. Prisiminusi praeitį giliai, Paskęstu, lyg sapne, Mintyse, — Matau linksmą Lietuvos jaunimą,
Kurio dainos skamba ausyse.

K. Zakavičienė
Kaunas
1976.V.5

NAUJIEJI KULTŪROS NAMAI KAIŠIADORYSE

Nauji modernūs kultūros rūmai iškilio Kaišiadoryse. Juose yra 400 vietų žiūrovų salė, erdvi patalpos šokiams, saviveiklininkų repeticijoms. Scena patenkina ir profesionalių kolektyvų poreikius.

A. Palonio nuotr.

Iš olimpiados — su laimikiais

SALIAMONAS VAINTRAUBAS

Ne tuščiomis rankomis grį-žo iš olimpiadų žaidynių Mon-trealyje Tarybų Lietuvos pa-siuntiniai. Jų buvo aštuone-tas. Atsivežti septyni meda-liai: du aukso, du sidabro ir trys bronzos. Tai — didžiausis lobis, kurį Lietuvos sportininkai per visą savo startų istoriją yra pelnę olimpiado-se.

Olimpinėse žaidynėse Lie-tuvos sportininkai debiutavo daugiau kaip prieš pusę šimt-mečio, o tiksliau — 1924 metais Paryžiuje. Liūdnai tuomet atrodė mūsų krašto pasiuntiniai. Dviraičiai, lyg ištraukti iš metalo laužo, be-mat subyrėjo. Po ketverių metų Amsterdamo olimpia-dose startavo būrelis Lietu-vo lengvaatlečių. Jie jautėsi tartum pirmokai, vos peržen-gė mokyklos slenkstį: nė pra-dinių normų neįveikė. "Skau-du, gaila ir kaktu, kokiomis aplinkybėmis auga pas mus sportas ir kaip skurdžiai gy-vena mūsų sporto organizaci-jos, — skundėsi ėjęs tuomet Kaune žurnalas "Mūsų spor-tas". — Pasiruošimas mūsų olimpiadų komandų vyksta netvarkoje, niekam nepriū-rint... Ar yra trenerių? Ar kas prižiūri mūsų olimpiečių kandidatų ruošimą ir jų gy-venimą? Ar kas tikrina jų sveikatą ir daro reikalingus kūno matavimus? Ar sudarys geros šalys? Ar treneriois ir normoms siekti? Nie-ko..."

Kokias išvadas padarė val-dančioji viršūnė? Ogi nutarė ateityje visai nebesiūsti Lie-tuvos sportininkų olimpiad-das... Kelią į pasaulinį sportą mū-sų kraštui atvėrė Tarybų val-džia. Vos tik spėta užgydyti sunkias karo žaizdas, kai 1952 metais Helsinkyje star-tavo TSRS sportininkai ir ju gretose — lietuviai. Trys jų — krepšininkai St. Butautas, J. Lagunavičius ir K. Petke-vičius parsivežė į Lietuvą pirmuosius olimpinis laimi-kius-sidabro medalius.

Nuo to laiko Lietuvos sport-ininkai dalyvaudavo visose olimpinėse žaidynėse — Mel-burne, Tokijyje, Romoje, Meksikoje, Miunchene, Mon-trealyje. Ir kas kartas būda-vo apvaiknuojami garbės pa-kylose.

Lietuvos sporto šaka nu-meris pirmas jau kuris laikas yra irklavimas. Trakuose ir Birštone pastatytos irklavi-mo stotys — vienos geriausių Europoje. Montrealyje star-tavo penki Lietuvos akademi-nio irklavimo meistrai. Tai — daugkartinė Tarybų Sąjun-gos ir Europos čempionė Ge-novaitė Ramoškienė-Sidagy-tė, gimusi Pasvalio rajono Dičiūnų kaime, Tarybų Są-jungos Tautų spartakiados sidabro medalininkė Eleono-

ra Kaminskaitė, kurios gimti-nė — Stakliškių miestelis (Prienų rajonas), iš to pat rajono Belevičių kaimo kilęs Antanas Čikotas — pasaulio pirmenybių sidabro medali-ninkas, Europos čempionė zarasietė Klavdija Koženko-va, daugkartinis Tarybų Są-jungos čempionas pasaulio ir Europos pirmenybių medali-ninkas kaunietis Vytautas Butkus.

Ligi šiol Lietuvos irkluo-tājai pasaulio ir Europos pirmenybėse bei olimpinėse žaidy-nėse buvo iškovoję lygiai šimtą medalių. Montrealio vandenyse atidaryta "eina-moji sąskaita" antrajam šim-tui. Jį pradėjo G. Ramoškie-nės-E. Kaminskaitės duetas: lietuvaitės dviviete vaitimi iškovojo bronzą. Sidabras atiteko K. Koženkovai, star-tavusiai Tarybų Sąjungos aš-tonvietėje, bei V. Butkui, plaukiam TSRS keturvie-tėje. Mūsų irkluotojams Montrealyje talkininkavo treneris vilnietis Eugenijus Vaitkevičius, išugdęs gražų Europos čempionų būrį.

Jei Lietuvos irkluočiai štai jau penktoje olimpiadoje paeilui iškovojo prizines vie-tas, tai plaukikai į "didžio-sius vandenis" išėjo palyginti neseniai. Pirmasis medalis iš-kovotas Kanadoje — jis atite-ko vilniečiui Arvydui Juozai-čiui, 100 metrų plaukymo krūtine varžybose užėmu-siam trečiają vietą. Pažymė-tina, kad šios rungties nuga-lėtojas pagerino pasaulio re-ikordą, o Miuncheno olimpia-dos čempionas japonas N. Tagučis nepateko į finalą — tokia stipri buvo konkurencija! 200 metrų nuotolyje Ar-vydas — šeštas, 4 x 100 metrų kombinuotoje estafe-

tėje, TSRS komandos sudė-tyje — penktas. Vilnietis olimpiniam baseine viena kartą gerino olimpinį, du kar-tus — TSRS ir aštuonis kar-tus — Lietuvos rekordus.

Kaip jau minėta, pergali estafetė olimpiadose pradėjo mūsų krepšininkai. Du iš jų — K. Petkevičius ir M. Pau-lauskas yra buvę Tarybų Są-jungos rinktinės kapitoniai. Moterų krepšinis Montrea-lyje dar tik debiutavo. Vyrų pavyzdžiu čia pasekė vilnietė Angelė Rupšienė-Jankūnaitė. Daugkartinė pasaulio ir Europos čempionė dabar ta-po ir olimpiadų žaidynių nuga-lėtoja.

Debiutavo šioje olimpiado-je ir rankinis. Ir vėl aukso medalis tarybinėms sporti-ninkėms, o tuo pačiu — mūsų respublikos rankininkė Al-donai Cesaityte, kilusiai iš Alytaus rajono Daugirdų kai-mo. Beje, pernai jai atiteko pasaulio pirmenybių sidabro medalis.

Apie tai, kokios nūnai sąly-gos ugdyti olimpiečius Nemu-no krašte, kalba ne tik Lietu-vos sportininkų laimikai. Jau dviejų olimpiadų (Miuncheno ir Montrealio) išvakarėse TSRS dviratininkų "generalinė repeticijos" — Tarybų Sąjungos pirmenybės — vyk-to Tarybų Lietuvos autostrado-se, kurias paskutiniuoju metu tapo pavyzdinėmis. Ir abu kartus TSRS komanda, keliavusi į žaidynes iš Lietu-vos, iškovojo aukso medalius. Mūsų krašte olimpiadai ruo-šėsi taip pat TSRS ranki-ninkės, tapusios čempionė-mis, Tarybų Sąjungos akademi-nio, baidarių ir kanojų irklavimo rinktinės, taip pat pelniusios daugybę garbin-giausių apdovanojimų. Olim-pinis auksas kaldinamas ir Lietuvoje!

Tai ir yra aukščiausias įvertinimas to sportinio kli-mato, kuris susidarė Tarybų Lietuvoje.

Amerikos spaudoje dažnai rašoma apie pietų Afrikoje ir Rodezijoje juodųjų žmonių protestus prieš saujalės europie-čių atejųnų viešpatavimą.

Šis-tas

Kaip žinia, Lie-ninkų Susivieni-seimas įvyko praėjus savaitė rugpjūčio 13 ir. Apie Seimo eigą nas, tikiu, bus pla Susivienijimo or-je". Čia tik not trumpomis pas "Laisvės" skaity-dalyti.

Šis Seimas gal skaitlingas, sus apie 50 dalyvių-gatų ir valdybos buvo tikėtasi ir šiaip visais kita-man atrodo, buv geriausiai suruoš tingiausiai prav LDS jau gana ilg

je. Man ir, tik labai patiko tr-struktūvūs vald-tai. Iš jų suzin organizacijos šia-vi. Pasirodo, ka paskutinius dvej-riais dešetu kit betgi finansiniai prastai tvirtai ir stiprėja. Visose buvo vėl ir vėl se sugrįžtama prie tyje energingiau įtraukti į mūsų S antrosios ir treči lietuvii. Taip pa reikia narius ver-kių tautybių jau nių. Praeitais vaju ten, kur buvo stengiamasi, buv mažai naujų nari-ka atėičiai pasim-

Per dvi dienas diskusijos buvo d konstruktyviškie kad LDS gretose su žiburiu nera frakcionizmo.

Iš pasikalbėjim-tais iš įvairių ko-dariau įspūdi, k labai aukštai ve prezidento Servit-giū ir rūpestingu duoda viską, ka vadovaujamos o labai. Taip pat džiojasi Susivie-rotorės Anne Ya-tumu ir atsidavi gerbiama iždinin Yuskovic.

Labai gabi se-vavo pirmininkas-tietis Rigley ir Stacey. Nuo jų daug priklausė S-dumas ir nuotaika

Sios dienos spausdinamoje S-balsiai priimtoje r-

LDS 2

Išklausę LDS 22-jo Seimo-nijimo finansinę r- Iš LDS Centro v Susivienijimas ut yra pilnai užtikrin- suteikti nemažus

Mes taipgi suži- stiprus organiza- sumažėjusi.

Mes, LDS 22-jo išvados:
1. Turime regu-
2. Dažniau sur- fraternalę veiklą s- sueigos savo nar- mui ar išreiškimu- me.
3. Pagerinus k- organizacinę veiki- narių.
4. Su šių met- įrašymo vaju- nemažai narių ir-
5. Mes prašom- buoti stiprinimui- obalsis: "LDS tu- organizaciniai".

Šis-tas iš gražiai pavykusio LDS seimo

Kaip žinia, Lietuvos Darbininkų Susivienijimo 22-asis seimas įvyko New Yorke praėjusios savaitės pabaigoje, rugpiučio 13 ir 14 dienomis. Apie Seimo eigą ir smulkmenas, tikiu, bus plačiau rašoma Susivienijimo organe "Tiesoje". Čia tik noriu keliomis trumpomis pastabomis su "Laisvės" skaitytojais pasidalyti.

Sis Seimas gal nebuvo toks skaitlingas, susidėjo tik iš apie 50 dalyvių-kuopų delegatų ir valdybos narių, kokio buvo tikėtasi ir laukta, bet šiaip visais kitais požiūriais, man atrodo, buvo vienas iš geriausiai suruoštų ir rūpestingiausiai pravestų seimų LDS jau gana ilgoje istorijoje. Man ir, tikiu, visiems labai patiko trumpi, konstruktyvūs valdybos raportai. Iš jų sužinojome apie organizacijos šandieninį stovį. Pasirodo, kad LDS per paskutinius dvejus metus nariais desėtu kitu sumažėjo, betgi finansiniai laikosi nepaprastai tvirtai ir kasmet vis stiprėja. Visose diskusijose buvo vėl ir vėl seimo dalyvių sugrįžtama prie reikalo ateityje energingiau darbuotis įtraukti į mūsų Susivienijimą antrosios ir trečiosios kartos lietuvių. Taip pat galima ir reikia narius verbuti ir tarp kitų tautybių jaunesnių žmonių. Praeitais metais, kad ten, kur buvo energingai stengiamasi, buvo įrašyta nemažai naujų narių. Iš to reikia ateičiai pasimokyti. . .

Per dvi dienas trukusios diskusijos buvo draugiškos ir konstruktyviškos. Gražu, kad LDS gretose šandien nė su žiburiu nerastum jokio frakcionizmo.

Iš pasikalbėjimų su delegatais iš įvairių kolonijų susidariau įspūdis, kad jie visi labai aukštai vertina LDS prezidento Servit Gugo energiją ir rūpestingumą. Jis atiduoda viską, ką gali, savo vadovaujamos organizacijos labui. Taip pat jie labai didžiuojasi Susivienijimo sekretorės Anne Yakštis darbūtu ir atsidaivimu. Lygiai gerbiama išdinkė Amelia Yuskovic.

Labai gabiai seimui vadovavo pirmininkas bridgeportietis Rigley ir detroitietis Stacey. Nuo jų sugabumo daug priklausė Seimo sklandumas ir nuotaika.

Sios dienos "Laisvėje" spausdinamoje Seimo vienalbiai priimtoje rezoliucijoje

skaitytojai rasite šio gražaus ir sėkmingo saskrydžio darbū susumavimą, todėl neapsimoka čia to kartoti.

Keletas žodžių apie poseiminį banketą, kuris šeštadienio vakare įvyko tame pačiame puošniame Statler viešbutyje. Jame dalyvavo ir keletas desėtkų svečių, kurie nebuvo delegatais bei stebėtojais Seime.

Apie vakarienę, kurią gavome už \$12.50, nereikia nė kalbėti. Jinai buvo, kaip žmonės sako, "karališka". Bet kas mane pusėtinai nustebino ir, žinoma, labai nudžiugino, tai banketo meninė programa.

Ir vėl su liaudiškomis dainomis labai puikiai pasirodė mūsų šaunūs Aido Choras, vadovaujamas Mildred Stensler. Banketo dalyvius dar kartą savo balsais ir melodijomis žavėjo dažnai girdimi ir labai mylimi vietiniai solistai Nelė Ventienė, Victor Becker ir Amelia Young, bet pasirodymas visos eilės jau labai, labai seniai begirdėtų dainininkų Stanley Kuzmicko, Vidas Yuden, Aldona Klimiūtės ir Victor Becker Jr., buvo didelė ir nepaprastai maloni staigmena. Pasakyti: kai pabaigai svečių solistų Yuden ir Kuzmicko vadovaujami visi banketo dalyviai užtraukė "Tumb-tumba", aš maniau, kad New Yorko dangoraižiai nebeišsilaikys ant savo kietų pamatų! . . .

Išskyrus solistę Klimiūtę, kuriai pijaninu akompanavo Aldona Anderson, Aido Choru ir visiems kitiems solistams akompanavo žymusis muzikas Bražinskas.

Servit ir Ruth Gugas, jų 40 metų vedybų sukakties progą, banketo dalyviai pasveikino, sudainuodami "Ilgiausių metų".

Elena Jeskevičiūtė savo trumpoje kalboje priminė, jog šiemet sueina 40 metų nuo to laiko, kaip Anne Yakštis pradėjo dirbti LDS centre, o dabar yra LDS centro sekretorė ir puikiai tas pareigas atlieka. Po jos kalbos Amelia Yuskovic nuo LDS centro Valdybos įteikė sekretorei dovaną ir buketą rožių.

Taipgi gimtadienio progą banketo dalyviai sudainavo chicagietei Valeria Urbinas "Happy Birthday".

Sios meninės programos ilgai nepamiršiu. Tikiu, kad tokį pat įspūdį ji paliko ir visuose kituose dalyviuose.

Rep.

Servit J. Gugas

The National LDS President's Report 1974-1976

Fellow members of the LDS National Board, LDS delegates, distinguished visitors, members, and friends.

Two years have elapsed since I accepted the presidency of the LDS. They have been eventful years, both for the LDS and myself. Much has happened since that grand eloquent convention in Pittsburgh in 1974.

The LDS has continued and maintained those programs that in the past effectively promoted our activities in the field of sports, scholastic achievement and fraternal insurance. We have had two very successful LDS National Bowling Tournaments in Chicago and Milwaukee, respectively, and we will have one next year in Detroit. We have granted scholarships to deserving students, and our only regret is that we do not have more to give. We have improved our insurance policies in value and substance. We can now sign up members up to and including 65 years of age.

In celebration of our 45th Birthday, we have completed a successful membership drive and tomorrow at the Reunion Banquet, the winning drive workers will receive their awards. Our financial position is sound and there is an apparent renewed, revitalized interest in the growth of and for the success of our organization. The LDS moves irreversibly forward.

For me it has been two years of observation, study, and education. I have learned much and in the future I hope to put this knowledge to use to further the fraternal, social and business aspects of our organization. I have increased my admiration and respect for the founders of the LDS and for my extremely able colleagues on the Board. They have been extremely helpful in guiding a novice President. Along with them, I now know what it is to be in a locked-in position; what it is to walk a narrow line between the hope and aspirations of our members and the rules and regulations as set forth by the bureaus and agencies that administer and control fraternal insurance groups.

I have had the opportunity to travel and visit many of our Lodges. Besides Detroit, which is my home, I have been to New York, Cleveland, Chicago, Baltimore, and Milwaukee on organizational business. I have renewed many friendships and have acquired many new friends. I have met and talked to many members throughout the country and I have listened well, for their problems are our problems. I have found this personal contact mutually rewarding and stimulating. There is a current of resurging interest in

our ethnic past. We must harness this revitalized interest and channel its energy to again work for the LDS.

Next year we are planning three tours to Lithuania. They will be competently handled by people skilled in these fields. As the travel folders are printed and we finalize the plans, I will mail them to all who have made inquiries. We have not forgotten you. We just have not had anything to report.

My wife, Ruth, and I visited Lithuania last year and found it very interesting and worthwhile. I have film and tapes that I will be glad to show to Lodges that wish to see and hear them. Have films, will travel. They are a good attraction to bring members to a Lodge meeting and discussion. Furthermore, the pictures of the Dance Festival help sell the coming tours.

This year marks our 46th year. This is our 22nd Biennial Convention. We all know that age and changing times bring on problems. Therefore, we have problems. Some of them have been with us for some time, while others still have a touch of newness on them. Conventions are where the problems should be solved, or the door that eventually leads to a solution is opened. We are a democratic and practical people and I am certain we can work out, without rancor, without disruption, reasonable solutions that will best serve the needs of the LDS.

The need to keep our Lodges active is a constant, pressing problem. Active Lodges give impetus to the activities of the National organization. The problem of how to make our meetings more interesting so as to attract more working members is still with us. We streamlined the dues payment and created a problem of non-attendance. Many Lodges no longer have the personnel to maintain a basic staff of officers or to keep a Lodge active. This past year on two occasions we have combined and unified Lodges to create a stronger and more active group. Perhaps this type of streamlining, wherever feasible, could be one answer. However, to cut down on the total number of Lodges to half their number for the efficiency we will gain, presents another problem.

By edict, we can only hold a convention in a state where we have five Lodges. Should future conventions be limited to one permanent site or a round robin of three. This immediately defeats our purpose to promote additional activity in other states that deserve a convention but have only three Lodges.

How can we best provide for the needs of all Lodges?

How can we best bring together all the Lodges, for we cannot overlook the West Coast, the members of Los Angeles, Oakland, and San Francisco, who must and should be brought into closer proximity to the East and Midwest so that, in truth, all of our activities will be truly national. To insure this growth into the future may require a break with traditional procedures.

The Monarchs of Chicago have worked out a rotating, informal format for their meetings that works well for them. Their record is excellent. The Detroit LDS Girls Sorority, with its theme of working for a common charitable goal, has also succeeded in keeping attendance high, to take full advantage of the resurgence that is taking place today, we must solve these problems of attendance and Lodge activity. Every Lodge should examine and re-examine its meeting procedures in order to find one that best suits their particular need.

Another problem facing us, and it is a serious one, is the lack of adequate help in the National LDS Office. We have a National Secretary whom we expect to do the work she was elected to do, but she is burdened with routine office tasks. Somehow she does both. Despite this handicap, our very competent Anne Yakstis manages to edit an improved Tiesa with her left hand while her right hand is wrapped up in routine work. Imagine what she could do if she could take the wraps off her right hand. Surely, somewhere in the New York area is a Lithuanian girl, seeking a job, who has the necessary qualifications we can put to work. Let us all help Anne find someone so that she can take the wrappings off her right hand and really "Sock It To Us".

These problems were not created overnight. Our retrogression came slowly. We will not correct them overnight. Our progression will also take time. However, by acknowledging them we have turned things around and we are on our way back.

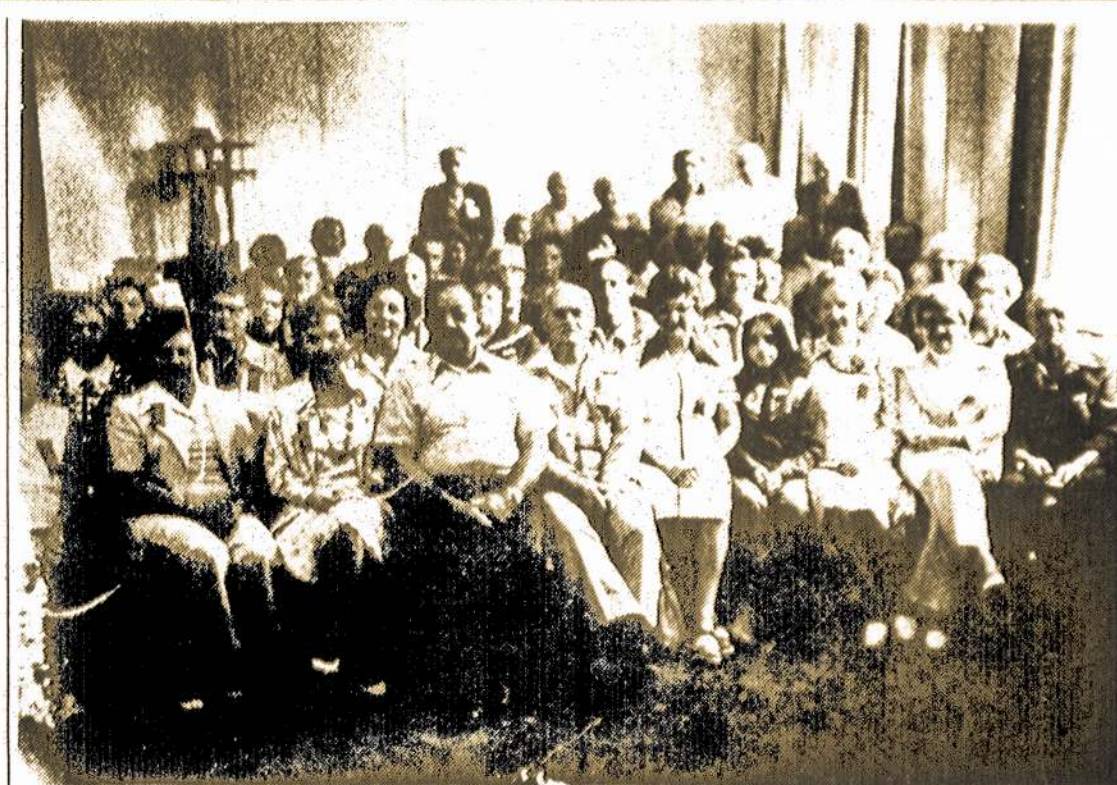
In my travels, I find a growing sentiment for a return to the heyday of the LDS. Statistically, it cannot be measured yet, but so many inactive and ex-members have expressed to me their desire to return and work with us again. They say they will return if others do. To them I say: Come back, set the example, let them follow you, and in the ensuing reunion all of our hopes will be realized.

We have a membership and a staff of local and National officers we can justly be proud of. They work hard, they are dedicated, for they realize that only through our combined efforts will the LDS grow and prosper and reach that pinnacle of success that we so fervently desire. Thank you.

Servit J. Gugas
National President
of the LDS

AZOTAS PRIEŠ KENKĖJUS

Norint apsaugoti surinktą derlių, reikia sunaikinti daugybę kenkėjų. Rajūs vabzdžiai graužia grūdus, kruopas, gėdina džiūvintus vaisius. Dabar intensyviai ieškoma tokių medžiagų, kurios, naikindamos vabzdžius, tuo pačiu metu neturėtų apsinke. Nacionali Haliljoje Boardytos paprašiusios azoto dujos. Azotas puikiamis pro kontainerius, kuriuose laikomi grūdai. Paaiškėjo, kad nuo azoto žūva net tokie paplitę grūdų kenkėjai, kaip milivabaliai ir aruodiniai straubliukai.

LDS 22-rojo Seimo delegatai

IŠ LDS SEIMO

Pranešimas Apie LDS Laikraštį "Tiesą"

Gerbiami LDS 22-rojo Seimo Delegatai

Siemet sueina 46 metai, kaip mūsų Susivienijimas išleidžia ir siuntinėja savo nariams laikraštį "Tiesą"

"Tiesa" vyriausiai išleidžiama suteikimui nariams informacijų apie LDS organizacinius reikalus. Prie to "Tiesoje" telpa ir šiaip rašinių įvairiais klausimais.

"Tiesa" turi du skyrius: lietuvišką ir anglišką.

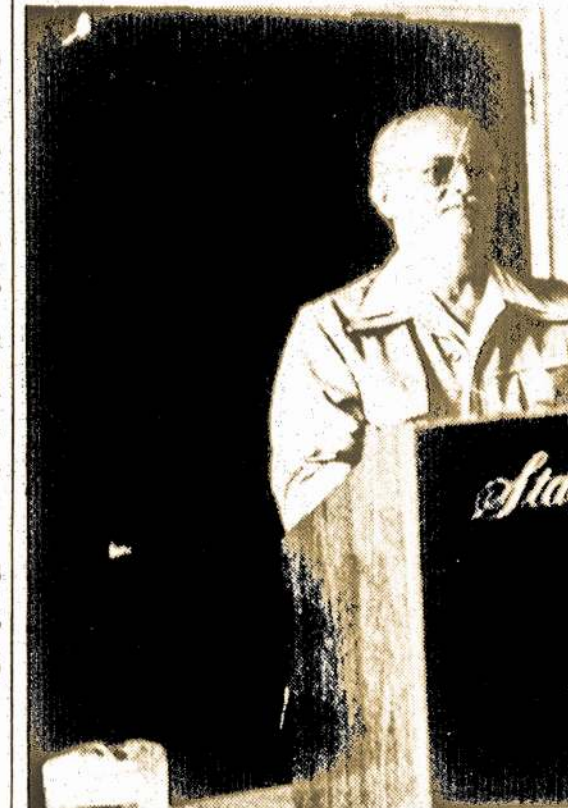
Jonas Siurba

LDS centro sekretorė Anne Yakstis, prirengia anglišką skyrių, o aš prirengiu lietuvišką skyrių.

These problems were not created overnight. Our retrogression came slowly. We will not correct them overnight. Our progression will also take time. However, by acknowledging them we have turned things around and we are on our way back.

In my travels, I find a growing sentiment for a return to the heyday of the LDS. Statistically, it cannot be measured yet, but so many inactive and ex-members have expressed to me their desire to return and work with us again. They say they will return if others do. To them I say: Come back, set the example, let them follow you, and in the ensuing reunion all of our hopes will be realized.

We have a membership and a staff of local and National officers we can justly be proud of. They work hard, they are dedicated, for they realize that only through our combined efforts will the LDS grow and prosper and reach that pinnacle of success that we so fervently desire. Thank you.

LDS centro sekretorė, Anne Yakstis, pateikia seimui raportą.

Kairėje seimo išrinktas pirmininkas, John Edward Rigley, LDS 74 kuopos, Bridgeport, Conn., delegatas.

Seimo pirmininko pagalbininkas, Albert W. Stacey, LDS 21 kuopos, Detroit, Mich., delegatas.

Mes dedame pastangas, kaip galint padaryti laikraštį įvairiu. Bet nežinome, ką nariai mano apie laikraščio turinį ir t. t. Kartais išgirstame vieno kito nario išsireiškimą: "Ot, tas "Tiesos" numeris — tai labai geras".

Mes norėtume visus "Tiesos" numerius padaryti "labai gerais". Bet tam reikalinga visų LDS narių kooperacija. Mums reikia daugiau bendradarbių, ypatingai lietuviškam "Tiesos" skyriui.

LDS kuopų veikėjai (ir bendrai LDS nariai) turėtų dėti pastangas parašyti "Tiesai" apie LDS veiklą ju kolonijoje, apie įvairius įvykius tarp LDS narių: kad ir apie sueigas, surengtas atžymėjimui įvairių sukakčių, kaip tai gimtadienių ir t. t.

Su LDS veikėjų ir bendrai LDS narių pagalba mes galėtume žymiai pajavairinti "Tiesos" turinį, ir tas daug pagalbėtų LDS fraternali veiklai.

Mes, abiejų "Tiesos" skyrių redaktoriai, šia proga norima išreikšti nuoširdžią padėką visiems "Tiesos" bendradarbiams.

J. Siurba,
Redaktorius

LDS 22-ojo seimo priimta rezoliucija

Iš klausę LDS Centro Valdybos pateiktų raportų, mes, LDS 22-jo Seimo delegatai, plačiai aptarėme mūsų Susivienijimo finansinę ir organizacinę padėtį:

Iš LDS Centro Valdybos pranešimų sužinojome, jog mūsų Susivienijimas yra finansiniai tvirtas. Visiems LDS nariams yra pilnai užtikrinta apdrauda ir pašalpa. Prie to, LDS išgali suteikti nemažus dividendus savo nariams.

Mes taipgi sužinojome, jog mūsų Susivienijimas nėra taip stiprus organizaciniai, ir kad organizacinė veikla yra sumažėjusi.

Mes, LDS 22-jo Seimo delegatai, priėjome prie sekamos išvados:

1. Turime reguliariai laikyti kuopų susirinkimus.
2. Dažniau surengti parengimus bei sueigas. Į kuopos fraternalę veiklą gali įeiti ir kuopos surengti parengimai bei sueigos savo narių pagerbimui: ar tai gimtadienio atžymėjimui ar išreikšimui padėkos už nario veiklą mūsų Susivienijime.
3. Pagerinus kuopos veiklą bus lengviau įtraukti į LDS organizacinę veiklą daugiau antrosios ir trečiosios kartos narių.
4. Su šių metų birželio 1 d. užsibaigus naujų narių įrašymo vėjus, parodė, kad į mūsų Susivienijimą galima nemažai narių įrašyti.
5. Mes prašome visus LDS narius pasirūpinti, pasidaryti stiprinimui mūsų Susivienijimo organizaciniai. Mūsų balsas: "LDS turi būt tvirtas ne tik finansiniai, bet ir organizaciniai".

Rezoliucijų Komisija:

Janet Rigely
Stanley Kuzmickas
Arthur Petrick

vy salė,
sionalių
o nuotr.

dos sudė-
Vilnietis
ine viena
ų, du kar-
tonis kar-
rdus.

u, pergali
e pradėjo
Du iš jų
r M. Pau-
arybu Ša-
kapitonai.
fontrealy-
vo. Vyrų
ė vilnietė
Jankūnai-
asaulio ir
dabar ta-
ni nuga-

limpiado-
vėl aukso
s sporti-
j — mūsų
inkei Al-
cilusiai iš
girdų kai-
ai atiteko
u sidabro

ūnai sąly-
kus Nemu-
tik Lietu-
vikiai. Jau
fiuncheno
vakarėse
"generali-
Tarybu
ės — vy-
autostra-
utiniuoju
nėmis. Ir
komanda,
iš Lietu-
medalius.
iada ruo-
ranki-
čempionė-
šos akade-
anojų irk-
taip pat
garbin-
mų. Olim-
inamas ir

ščiausias
rtinio kli-
rė Tarybu

WPS

frikoje ir
europie-

Kodėl ir kaip prieš 200 metų gimė Jungtinės Valstijos?

BENJAMIN FRANKLIN

1706—1790

V. TAURAS

(Tęsinys iš praeito num.)

ŽYMINIS ĮSTATYMAS

Tuo tarpu subrendo svarbesnis klausimas, paliečiąs visus amerikiečius. Didžiosios Britanijos valdžia su Grenville priekyje sumanė žyminį įstatymą—Stamp Act. Sumanymas reikalavo, kad amerikiečiai pirktų žymes-stampas tam tikromis kainomis prie beveik visų legalių dokumentų, leidimų, laikraščių ir kt. Taip antai: dėl kolegijos diplomo pirkt stampų už du svarus sterlingų (10 dolerių); dėl leidimo alkoholiui pardavinėti pirkt stampų už keturis svarus sterlingų; norėdamas paskyrimo į valdišką vietą, mokančią virš 24 svarų sterlingų per metus, turi pirkt stampų už keturis svarus; už popierius dėlei nuosavybės pervedimo, morgių (ipotekų), už parankas-užstas, už leidimą užsiimt advokatai ir tt. vis pirkt stampas nustatytoje sumoje. Stampa kortų kaladei—šilingas (24 centai); mažiausiam laikraščiui—centas; didesniai—du centai; brošiūrai—šilingas; laikraštiniam skelbimui—du šilingai; kalendoriui—keturi centai, taip ir toliau per visus 54-ris paragrafus žyminio įstatymo sumanymo amerikiečiams.

Franklinas ir tūli jo draugai parlamente priešinosi tokiam sunkiam tiesioginiam amerikiečių aptaksavimui stampomis. Dėl to Franklinas rašė "geram savo kaimynui" Ch. Thomsonui:

"Tikėk manim, aš dėju visais pastangas pastot keliu tam žyminiam įstatymui. Niekas nebūtų galėjęs rūpestingiau ir nuodirdžiau jam priešintis, kaip aš. Bet srovė iš antros pusės buvo per stipri prieš mus."

Tačiau Franklinas manė, kad dar neatėjo laikas amerikiečiams atvirai išstoti prieš Angliją už savo teises.

Neužilgo jis pakeitė savo papėdę ir pareiškė, jog amerikiečių reikalavimai yra įrodymas to, ką jis sakydavo: Jeigu Britanija nori išlaikyti savo imperijos vienybę, tai turi pripažinti Amerikos kolonijoms vietinę savivaldybę ir priimti į parlamentą atstovus Amerikos, kaip imperijos dalies.

Franklinas tuojau pradėjo politiniai-asmeniniais keliais kovot už Stampų Įstatymo atšaukimą, įsiekdamas palankumo Amerikai tarp ministerių ir parlamento-narių. "Aš buvau nepaprastai užsiėmęs," sakė Franklinas savo draugui lordui Kames: "Nuolat lankiausi parlamento atstovų rūmė ir lordų rūmė, duodamas jiems žinių apie dalykų stovį, aiškindamas, tardamasis, ginčydamasis, skubėdamas nuo ryto iki nakties."

Franklino vardas, kaip filosofo ir mokslininko, gilus jo žinojimas amerikinių dalykų, gabumas įtikinančiai argumentuoti, plati jo pažintis su įtakingais žmonėmis ir jo mokėjimas išlaikyti gerus santykius su visokiais žmonėmis—visa tai pastatė Frankliną pirmoj vietoj tarp tų, kurie darbuosiu už Stampų Įstatymo panaikinimą.

Franklinas sušilęs darbavosi palenkt daugiau parlamento atstovų į amerikiečių pusę. Jis rašė laikraščiams laiškus tuo reikalu; susirašinėjo su žymesniais žmonėmis Anglijoje ir ragino juos rašyti spaudai ir parlamento nariams reikalavimus atšauktą įstatymą, ir buvo "begaliniai užsiėmęs kiekviena nuo miego liekama valanda," kaip kad jis sako laiške savo žmonai.

Parlamentas, pagaliau, pasiūkė patį Frankliną kvosti, kodėl amerikiečiai priešinasi Stampų Įstatymui. Amerikos laisvių priešininkai statė jam įžulius, priekabiškus klausimus, kurių čia neverta kartoti, bet jie buvo atremti sekamais Franklino atsakymais:

Amerikiečiai patys yra apsirovę dideliais naminais taksais. Pensylvanija giliai įsiskolino per Anglijos karą su francūzais ir savo karą su indijonais.

Amerikinės kolonijos neturi gana aukso ir sidabro, kad galėtų apmokėti Anglijai už stampas per vienus metus. Anglija savo įstatymais taip suvaržė ir aprėžė Amerikos pramonę ir produktų išvežimus į Angliją, į jos salas ir kitus kraštus, kad pastojų kelią Amerikai gauti aukso ir sidabro pinigų.

Stampų Įstatas uždraudė amerikiečiams kolonijoms spausdinti popierinius pinigus. Anglijos valdžia sako, kad surenkami už stampas pinigai būsią išleisti Amerikoje ir jos gynimo reikalams. Tai netiesa. Jie bus išleisti naujai užkariauotose kolonijose (Kanadoj ir Floridoj), kur laikoma dauguma anglų kariuomenės, o iš ten jie nueis į Angliją.

Anglų valdžia teigia, kad amerikiečiai turi mokėti vertinamus tiesioginius mokesčius Anglijai už tai, kad ji sauganti ir ginanti juos. Tai irgi netiesa. Laikė pastarojo Anglijos karo su francūzais, amerikinės kolonijos sudarė apie 25,000 savo kariuomenės, įrengė ją ir apmokėjo jos lėšas. Tam anglų karui amerikiečiai išleido daugelį milijonų svarų sterlingų...

Anglija nepripažįsta Amerikai teisių kaip sudėtinei daliai anglų valstybės; nepriima amerikiečių atstovų į parlamentą; tai Anglija ir neturi teisės uždėti Amerikai vidujinių mokesčių, kokiais yra mokesčiai už stampas. Vidujinius mokesčius tegali uždėti tiktai Amerikos kolonijų seimai, kurie yra jų parlamentai. Jeigu anglų karaliai reikia pinigų, jis gali paprašyti jų iš amerikinių kolonijų; taip jam iki šiol amerikiniai seimai ir skirdavo pinigų.

Franklinui buvo pastatytas klausimas, ar amerikiečiai sutiktų mokėti visiškai mažus stampų taksus tik ant keleto dalykų. Franklinas atsakė: "Ne, Jie niekad os su tuom nesutiks!" O jeigu Anglija mėgintų su kariuomenės pagalba įvykdyti šių taksų įstatymą, tai labai daug kariuomenės reiktų, ir vis tiek ji negalėtų priverst amerikiečius pirkt tas stampas. Prievarta daugiau išuotų Anglijai, negu ji gautų naudos iš savo stampų.

Pabrėždamas paplitusį amerikiečių boikotą prieš Anglijos dirbinius, Franklinas pareiškė, jog "amerikiečiai dabar su pasididžiavimu nešioja senus drabužius iš naujo, pakol patys pasigamins naujus," neperkant nei drabužių nei jų medžiagų iš Anglijos.

Taip Franklinas daugiau negu išlaikė kvotimus parlamente 1766 m. vasaryje. Pažangesnis seimo atstovas Burke dėl to sakė: "Tie kvotimai primena tokių regyklą, kur būrelis vaikščių mėgintų egzaminuoti profesorių." O George Whitefield pareiškė: "Tardomas parlamente, Franklinas įgijo nemirtingą garbę savo atsakymais. Jis suteikė džiaugsmą savo draugams ir garbę savo šaliai."

Amerikiečių pasipriešinimai ir jų boikotas prieš Anglijos dirbinius taip paveikė parlamentą, kad jis neužilgo 1766 metais atšaukė Stampų Įstatymą.

Princetono Universiteto profesorius Richard Webster dėl to rašė, jog Franklinas, turbūt, daugiau pasidarbovo panaikinimui to įstatymo, negu bet kas kitas: "Tai buvo didis Franklino laimėjimas. Žinia apie tai užplukdė Amerikos kolonistus džiaugsmu ir sugrąžino Franklinui jų pasitikėjimą ir meilę."

Franklinas parašė "Priežastis Amerikiečių Nepasitenkinimų pirm 1768 Metų" ir išspausdino laikraštyje London Chronicle. Čia jis išdėstė Amerikos kolonijų skundus:

Britanijos valdžia dažnai skyrė amerikiečiams sugedusius, nedoro būdo gubernatorius; uždraudė amerikiečiams tiesioginiai įsigabent vyną, valgomąją alyvą ir vaisius iš Portugalijos; amerikiečiai turi tuos produktus pirma nūgabent Anglijon, kad keletas anglų verslininkų, vedančių prekybą su Portugalija, galėtų pasiimti už tai komisus. Pagal skundą saujelės anglų prekėjų, Anglijos valdžia uždraudė devynioms amerikiečiams kolonijoms leisti popierinius pinigus. Anglų valdžia, patenkindama reikalavimą keleto saviškių fabrikantų, užgynė gaminti Amerikoje plėną, vinis ir skrybėles.

"Galvodami apie tuos dalykus, amerikiečiai kalbėjosi: Negana tiem žmonėm (anglam), kad jie paverlė mus į anglų prekybos monopoliją... dabar jie faktinai užreiškė, kad jie gali apkrauti mus vidujiniais ir ištaukiniais taksais be galo, be krašto, kaip tik žiem patinka, ir kad jie atims mūsų konstitucijas ir laisves, jeigu mes nepasiduosime tai jų užmačiai."

"Jau laikas mums patiems pasirūpinti savais reikalais... Vienykimės, gaminkimė bendras rezoliucijas ir darykime sutartis vieni su kitais, kad mes nevertosime Anglijos dirbinių ir tuomi duosime kuo mažiausiai darbo naujiems valdininkams, kurie yra siunčiami (iš Anglijos) rinkti iš mūsų naujus mokesčius. Susitarkime jau visai nenaudoti tų brangių jų blizgučių; gyvenkime taupiai, patys darbūčiai gaminkimės, ką tik mes galime." (Bus daugiau)

MARY PATTON — PARAKO GAMINTOJA AMERIKOS REVOLIUCIJAI

Ji turėjo įmonę Carter County, Tenn., kurioje buvo gaminamas parakas Amerikos revoliucinei armijai. Tas labai daug padėjo nugalėti britus svarbiame mūšyje prie Kings Mountain, N. C., 1780 metais. Amerikiečių vadas jai dėkoja.

33 milijonieriai, o nė vieno darbininko!

Kai šiandieną Gerald Fordo, republikono, vadovaujama vyriausybė visą krizės našta yra suvertusi ant darbo liaudies pečių, tai kitų šalių, ypač socialistinių, žmonės klausia: Kągi veikia JAV Kongresas, kuriam vadovauja demokratai? Kodėl jis nenukreipia gairių priešingon pusėn, negina paprastųjų žmonių interesų?

Mat, jiems sunku įsivaizduoti, kad tarp šių dviejų kapitalistinių partijų pagrindinio skirtumo nėra. Siandien Kongrese nei tarp republikonų, nei tarp demokratų nesurasi nė vieno tikro darbininko, pelnančio duoną savo prakaitu, o tuo tarpu jame mes turime net 33 tikrus milijonierius, kurių tarp ne vienas yra ir multimilijonierius. Čia skelbiame jų sąrašą. Jame, beje, nėra viceprezidento Nelson Rockefeller, kuris yra multimilijonierius ir kurio įtaka Kongrese yra labai didelė, nes jis yra Senato pirmininkas.

Kongreso narių milijonierių pavardės ir nuotraukos:

TARYBŲ LIETUVOJE:

Žydrųjų plotų derlius

Čia, Arnionyse, galima akivaizdžiai pajusti, ką duoda žmogaus minties ir technikos jėgos draugystė. Tarpumiškė tvyrojusių raištu, pelkiu vietoje sublizgo tvenkinių veidrodžiai. Jų — dideli plotai, daugiau kaip tūkstantis hektarų. Kitąsyk buvusi neaukštinga žemė dabar atiduoda savo derlių — karpjus.

Tik iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad išauginti gali karpjus nesudėtinga. Arnionių žuvininkystės ūkio direktorius Stasys Valiukas pasakoja, kiek daug žinių, rūpesčio prireikia specialistams, kad žydrieji plotai būtų dosnūs.

Beje, kaip žemė, taip ir tvenkiniai gali būti skirtingo derlingumo. Mokslininkai ir juos įvertina ekonominiais balais.

Karpiai šeriami kombinuotaisiais pašarais. Bet ne šie, o natūralieji, vandenyse esantys pašarai turi būti pagrindiniai žuvų produktyvumo šaltiniai. Taigi jei tvenkinių gruntas geresnis, turtingesnis, tai

ten ir pašarų bazė žuvisms didesnė.

Yra ir kita reikalo pusė: galima palaidoti po vandeniu gera, derlinga dirbamą žemę, todėl tvenkiniams parenkama toji, kurią sunku atkovoti, kurioje vargu ar galima tikėtis gerų žemdirbystės rezultatų. Štai Arnionių žuvininkystės ūkyje Zeimenos skyrė tvenkinių dugnas — išstisęs smėlis. Kad ir tokiose gerose dirbtinai — prileidžiama ūkyje išaugintų mažyčių gyvių — dafnijų. Jos dauginamos specialiuose, gerai įtreštuose tvenkiniuose, maitinamos mielėmis, o pastui išgriebiamos ir pervežamos į tvenkinius, kuriuose auginami karpiai.

Arnionyse iš tvenkinių hektaro gaunama vidutiniškai apie 700 kg karpjų. Derlius — vidutiniškas netgi šio ūkio sąlygomis, ir specialistai gausina savo įgūdžius, remiasi kitų ūkių patyrimu, siekdamiesiems geresnių rezultatų. Sie-

metinės sąlygos ir geriausiems užmojams įgyvendinti nelabai palankios — karpiai auga prastokai.

Vėsus orai su savo poveikiu neaplenkia ir ančių fermos. Kas gyvas, nori saulės, šilumos, geriau auga, vystosi. Ančių augintojai įveikia sunkumus. Pirmojo pusmečio planus jie įvykdė. Yra tvirtas pamatas ir artimiausiai ateičiai: šiemet, kaip ir numatyta, bus išauginta apie 400 tūkstančių ančių. Gražias perspektyvas ūkiui žada pradėta statyti nauja veislinė ferma.

Zuvininkystės ūkio valdas gerokai išplečia 11 tūkstančių hektarų ežerų.

A. Kazėnas

"Ir mano gyvenimui galas"!

Pompano Beach, Fla. — Kai jos vyras pranešė Mrs. Natalie Voudoukis, kad jos sesuo, 72 metų, mirė, ji suriuko: "Dieve, ir mano gyvenimui galas". Už poros valandų ji ir mirė nuo širdies smūgio. Ji buvo 70 metų. Abidvi kartu ir palaidotos. Vyras sako, kad visą gyvenimą abi seserys buvo labai artimos.

SUKAKTIS RUGPĖIČIO LAURY

Laurynas Kaputis

Daugeliui tautiečių nančių JAV, Kanadoj lijoje, pristatyti L. TSR nusipelnusio L. Kapočiaus veikėjo Lauryno Kaputis būt, nereikėtų. Lietuviams jis yra geras pažįstamas. 1968 m. L. Kapočius dirb generalinio konsulato Yorque referentu, nuo 1968 m. ėjo TSRS ambasadoru Washingtono antrojo toriaus pareigas. Dab L. Kapočius yra Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje, taip pat Lietuvos Draugystės ir Nių ryšių su užsienio draugijos pirmininku. Jis mėsosi ir šiandien gausi misai gyvenančių už tautiečių reikalais.

Dabar L. Kapočius mas Tarybų Lietuvoje lininkas, Vilniaus unio dėstytojas, aktyvus dos bendradarbis.

L. Kapočiaus septymties metų jubiliejų karėse apsilankėme Vilniuje, K. Poželos ir paprašė atsakyti klausimui.

Ar šiandieniniai Jūs su užsienio lietuviais tokie glaudūs, kaip čia?

— Prieš keletą dešimtys užsimegusi man ties su tautiečiais neiki šiol. Su daugeliu bičiulių užsienyje susijau. Atvykų kuriam žįstamam pasisvečiuotu, nepraleidžiu prsitikti, pasikalbėti.

Štai ir šiandien, pokalbio, esiu į "Ne viešbutį pas Sarkūnukus iš JAV. Susit Vilniuje viešinė žininininku Krasnicku, moko Petrausko mokini niai Vilniuje lankėsi auga prastokai. ir kiti lietuviai. Visi kuo daugiau pamatyt ti, ir, turėdamas v laisvesnio laiko, jiems geriau susipa senuoju Vilniumi, p apie šiandieninį Lietu venimą.

Pažįstame Jus kaip spaudos darbuotoją idomu išgirsti, kada te bendradarbiauti su kokiais klausimais dar rašėte?

Pirmasis mano raš sirodė, berods, 1925 Klaipėdoje ėjusiame "Darbininkų žody liau parašiau straips Marijampolės apylin darbo valstiečių gy antikerikalinį pasis korespondencijų apli kus, žinučių iš profs gyvenimo. Sie straips prastai budavo pas įvairiais slapyvard: "Antanavietis", "Buo nas", "Streikavėis", "kimo dalyvis", "Sava proletaras" ir pan. mano pasiūstos me laikraščiuose išspa nenurodant autoriaus

inko!

isą krizės našta žmonės klausia: jis nenukreipia

tijų pagrindinio ratų nesurasi nė mes turime net šia skelbiame jų ultimilijonierius

Brock

oldwater

Long

Taft

Daniel

Annin

gos ir geriausias įgyvendintai kmos — karpiniai ai.

su savo poveikiu r ančių fermos. ori saulės, šiluma, vystosi. ojai įveikia sunojo pusmečio kė. Yra tvirtas rtimiausiai atei- kaip ir numaty- ginta apie 400 ančių, Gražias ūkiai žada prana- ūkiai veislinė

tės ūkio valdas ia 11 tūkstančių l.

A. Kazėnas gyvenimui

each, Fla. — s pranešė Mrs. oukis, kad jos u, mirė, ji suri- rano gyveni- ž poros valandų širdies smūgio. metų. Abidvi aidotos. Vyras a gyvenimą abi abai artimos.

SUKAKTIS RUGPIŪČIO 17 D.

MŪSŲ BIČIULIS LAURYNAS KAPOČIUS

Laurynas Kapočius (kairėje) su S. J. Jokubka.

Daugeliui tautiečių, gyvenančių JAV, Kanadoje, Anglijoje, pristatyti Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo Lauryno Kapočiaus, tur būt, nereikėtų. Šių šalių lietuviams jis yra senas ir geras pažįstamas. 1947-1948 m. L. Kapočius dirbo TSRS generalinio konsultato New York'e referentu, nuo 1958 iki 1968 m. ėjo TSRS ambasados Washingtono antrojo sekretoriaus pareigas. Dirbdamas Lietuvos TSR Užsienio reikalų ministerijoje, taip pat Lietuvos Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirmininku, jis domėjosi ir šiandien gyvai domisi gyvenančių užsienyje tautiečių reikalais.

Dabar L. Kapočius — žinomas Tarybų Lietuvoje mokslininkas, Vilniaus universiteto dėstytojas, aktyvus spaudos bendradarbis. L. Kapočiaus septyniadesimtųjų metų jubiliejus išvakarėse apsilankėme jo būte Vilniuje, K. Poželos gatvėje, ir paprašėme atsakyti į keletą klausimų.

Ar šiandieniniai Jūsų ryšiai su užsienio lietuviams tebėra tokie glaudūs, kaip ir anksčiau?

— Prieš keletą dešimtmečių užsimegusi mano pažintis su tautiečiais nenutrūko iki šiol. Su daugeliu savo bičiulių užsienyje susirašinėju. Atvykus kuriam nors pažįstamam pasisvečiuoti į Lietuvą, nepraleidžiu progos susitikti, pasikalbėti. Štai ir šiandien, po šio pokalbio, eisiu į "Neringos" viešbutį pas Šarkūnus, atvykusius iš JAV. Susitinku su Vilniuje viešiniu žinomu dainininku Krasnicku, mūsų Miko Petrausko mokiniu. Neseniai Vilniuje lankėsi Masytė ir kiti lietuviai. Visi jie nori kuo daugiau pamatyti, išgirsti, ir turėdamos valandėle laisvesnio laiko, padedu jiems geriau susipažinti su senuoju Vilniumi, pasakojau apie šiandieninį Lietuvos gyvenimą.

Pažįstame Jus kaip seną spaudos darbuotoją. Būtu įdomu išgirsti, kada pradėjo te bendradarbiauti spaudoje, kokiais klausimais daugiausia rašėte?

Pirmasis mano rašinys pasirodė, berods, 1925 metais Klaipėdojeėjusiam legaliai "Darbininkų žodyje". Vėliau parašiau straipsnelių apie Marijampolės apylinkių apie darbo valstiečių gyvenimą, antiklerikalinių pasisakymų, korespondencijų apie streikus, žinučių iš profsąjungos gyvenimo. Šie straipsniai paprastai būdavo pasirašyti įvairiais slapyvardžiais — "Antanavičius", "Buožės bernas", "Streikavęs", "Susirinkimo dalyvis", "Savamokslis proletaras" ir pan. Nemaža mano pasiūstos medžiagos laikraščiuose išspausdinta, nenurodant autorius. Vėliau

ZIUPSNELIS KOMENTARŲ APIE TAIKŲ SUGYVENIMĄ

Kuprotą tik grabas išlygins...

Neseniai paskelbtame pareiškime Tarybų Sąjungos vyriausybė vėl grįžta prie detalaus taikaus sambūvio politikos aiškinimo. Ši grįžimą padiktavo tai, kad Vakaruose, ir pirmoje eilėje Vakarų Vokietijoje, grubiai iškraipoma Tarybų Sąjungos užsienio politika, mėginama sužlugdyti tai, kas teigiama padaryta Tarybų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos santykiuose.

Taikaus sambūvio politikos iškraipymas, dezinformacijos srautas ypač sustiprėjo dabar, kai Vakarų Vokietijoje pradėta ruošti rudenį įvyksiantiems parlamento rinkimams. Po 1969 ir 1972 metais patirtų pralaimėjimų, opozicinės buržuazinės konservatyviosios partijos dabar griebiasi bet kokių priemonių, kad sustiprintų savo pozicijas. Visų pirma, jos siekia sukelti gyventojų abejones dėl dabar vyriausybės vykdomos "Rytų politikos", dėl įtempimo mažinimo. Jos bando įrodyti, kad NATO šalys nepakankamai griežtos reikaluose su Tarybų Sąjunga, ir todėl įtempimo mažinimas, esą, naudingas tik socialistinėms valstybėms. Samoninai sumenkinami jau pasiekti Rytų ir Vakarų bendradarbiavimo rezultatai, o esami sunkumai skelbiami neįveikiamais.

Gasdinimo propaganda
Atkakliai ir įkyriai teigiama, sakoma pareiškime, kad Tarybų Sąjunga, esą, naudoja įtempimo mažinimo ginklavimuisi forsui ir kelia papildomą grėsmę Vakarų Europai. Įvykiai Portugalijoje, Graikijoje, Angoloje, bet kuris nacionalinio išsivadavimo judėjimo laimėjimas naudojamas pretekstu Tarybų Sąjungos užsienio politikai apkalinti "ekspansionizmu", "ideologiniu kolonializmu", "kišimusi į kitų valstybių reikalus. Iš Tarybų Sąjungos ir jos sąjungininkų reikalaujama, kad jos, įrodydamos savo taikingumą, idėjiškai nusiginkluotų, abejingai žiūrėtų, kaip imperialistinė reakcija malšina tautų išsivadavimo judėjimą.

Dar daugiau. Atsiranda tokių, kurie reikalauja primesti nėms už geresnę ateitį, — tai nelengvas ir atsakingas darbas. O kiek daug pažangiųjų Amerikos lietuvių yra vertu, kad jų veikla būtų plačiau išnagrinėta, kad su ja būtų supažindintos dabarties ir ateities kartos! Neseniai užbaigiau rašyti disertaciją "Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių socialistinių organizacijų susikūrimas ir dalyvavimas darbo žmonių ekonominiame ir politiniame kovojė 1894-1907 m."

Nuo 1949 metų dirbu Vilniaus universitete. Padedu studentams igyti mokslinio darbo igūdžių.

Kokie Jūsų nuomone būdingiausi Tarybų Lietuvos studentijos bruožai?

— Seniai dėstydamas aukštojoje mokykloje ir stebėdamas studentus, galiu padaryti kai kuriuos palyginimus. Pirmiausia, išaugo studentų visuomeninis aktyvumas. Be to, jie yra gerai apsisakę. Domisi ne tik savo specialybe, bet ir apskritai, kas darosi pasaulyje. Manau, kad daug turime studentų, kuriuos galiu pavadinti idealiais. Mes nesuduriame su negerovėmis, būdingomis kapitalistinių kraštų studentų. Iš mūsų dabartinių studentų išaugo geri specialistai. Tai mums žada šviesią respublikos ateitį.

Kalbėjosi K. Petkevičius

Tarybų šaliai tokią tvarką, kuri nesiderina su socialistinio teisėtumo ir demokratijos normomis. Savaiame suprantama, jog tie, kurie skelbia tokius reikalavimus, aiškiai kišasi į kitų valstybių vidaus reikalus, pažeisdami tuos principus, kurie buvo patvirtinti Europos valstybių pasitarimo Baigiamajame akte. Antra vertus, tokiu kišimusi socialistinių valstybių vidaus reikalus siekiama nuteikti prieš socialistinę demokratiją kapitalistinių šalių gyventojus, kurie vis labiau linksta prie kairiųjų partijų.

Kas verčia jų žmones kairėti?
Nesibaigiančios ekonominės bėdos, ginklavimosi varžybų našta, bedarbių augimas kapitalistinėse valstybėse verčia darbo žmones kritiškiau vertinti esamą socialistinę santvarką, buržuazinių partijų skelbiamus pažadus ir jų vykdomą politiką. Nori ar nenori buržuazinių partijų vadovai ir ideologai, visuomeninis politinis gyvenimas Italijoje, Prancūzijoje ir kitose Vakarų šalyse aiškiai kairėja. O valdantys sluoksniai šito kairėjimo labai bijo. Bijoją šiaip ir anapus Atlanto. Gi įvalgesni žurnalistas, tame tarpe amerikiečiai, vis dažniau važiuoja į Italiją, rašo reportažus apie Florenciją, Boloniją, kurių municipalitetams vadovauja komunistai. Reportažų autoriai ragina politikus taikytis su mintimis, kad vieną gražią dieną komunistai ateis ir į vyriausybę.

Tačiau daug kas Vakaruose, pretenduojantys arba sėdintys valdžioje, visiškai nenori taikytis su tokiais mintimis. Jie tebeapsto "šaltojo karo" sąvokomis, jie tarytum galvoja, kad gyvenime niekas nesikeičia, kad socialistinis status quo turi išlikti visiems laikams, kad neturi būti jokio kairėjimo. O jeigu tas kairėjimas vyksta, tai dėl to, girdi, "kaltos" socialistinės šalys, dėl to "kalta" taikaus sambūvio politika, tarpautinio įtempimo mažinimas.

Iš tikrųjų, "šaltojo karo metais" kairėjimo procesas sąlygomis buržuazija galėjo aktyviau panaudoti visų priemonių arsenalą darbo žmonių judėjimui slopinti. Betgi "šaltasis karas" turėjo baigtis, kad žmonija pasuktų iš prazūtingo kelio. Tai dėsninga, neišvengiama. Lygiai taip pat, kaip ir neišvengiamas kiekvienos valstybės socialinis vystymasis, pažangos siekimas.

Dedente nestabdo progresą
Tarybų Sąjungos vyriausybės pareiškime pabrėžiama: įtempimo mažinimas nereiškiama ir negali reikšti, kad išaldomi objektyvūs istorinės raidos procesai. Jis nėra apsauginis raštas supuvusiems režimams. Jis neduoda indulgencijos, leidžiančios slopinti teisingą tautų kovą už nacionalinį išsivadavimą. Jis nepanaikina būtinumo vykdyti socialinius pertvarkymus. Bet šį klausimą sprendžia pati liaudies kiekvienoje šalyje.

Įtempimo mažinimo svarbiausias tikslas — pažaboti naujo pasaulinio karė grėsmę, leisti tautos pačioms spręsti savo likimą ir be baimės žiūrėti į rytojų. Tai taikaus sambūvio politika reikalauja ir naudinga visiems. Ji neduoda jokių privilegijų nė vienai valstybei. Ji neduoda primesti kitoms valstybėms savo valią. Ji reikalauja iš visų valstybių laikytis tarpautinių normų ir sutarimų, ginčius spręsti taikiai, siekti ginklavimosi varžybų apribojimo.

Zinoma, "Vanagai" Vakaruose, kaip ir reikėjo tikėtis,

Juk tai būtina žmonijos vystymosi, gyvavimo sąlyga. Kito kelio nėra. Kitas kelias — tai tolimėnis ginklavimas, nepasitikėjimo ugdymas, tai — beprasmiškas ir pražūtingas kelias. Štai kodėl TSKP XXV suvažiavime vėl buvo patvirtinta, kad svarbiausia TSRS politikoje kapitalistinių valstybių atžvilgiu tebėra kova už taikaus sambūvio principų įtvirtinimą, už pavojaus, kad kils naujas pasaulinis karas, sumažinimą, o perspektyvoje ir už jo pašalinimą. Atitinkamai buvo numatytos pagrindinės partijos ir valstybės veiklos šioje srityje kryptys, kurios organiškai tęsia ir vysto visa, kas teigiama pasiekta, mažinant tarptautinį įtempimą, plečiant įvairiapusį bendradarbiavimą su skirtingas socialines santvarkas turinčiomis valstybėmis.

Už taiką ir draugystę
"Tarybų Sąjunga — taikinga valstybė, — sakoma pareiškime, — ir ji neketina nieko užpulti". Tarybų Sąjunga orientuoja tarybinius žmones į kuriamąjį darbą, į taiką ir draugystę su kitomis tautomis ir valstybėmis. Tuo pat metu Tarybų Sąjunga negali atsisakyti savo šalies saugumo stiprinimo, savo išpareigojimų sąjungininkams, kol kapitalistinės valstybės plečia ginklavimosi varžybą, atmeta pasiūlymus nusiginklavimo klausimais.

Kaltnimiai Tarybų Sąjungai primetami, kad esą jos gynybiniai poreikiai "yra grindžiami ne faktais, o praprasčiausiais konjunkturniais išskaičiavimais. Situos "kaltnimus", kaip taisyklė, sugalvoja ir skelbia tie, kurie labiausiai suinteresuoti ginklavimo gamyba, ginklavimosi varžybomis, kurie nori ištikinti savo vyriausybės ir parlamento, jog didinti karinius biudžetus yra "būtina", nes kitaip, girdi, "aplenks" arba "jau pralenkė" Tarybų Sąjunga.

Ir dar vienas būdingas momentas. Šitie didelių karinių apetitų rėkšniai mažiausiai kalba arba visiškai nutyli apie tuos konstruktyvius tarybinius pasiūlymus, kurie vienpat po kito pateikiami tarptautiniuose forumuose arba prie derybų stalo. Tai jau neparankus ginklavimosi varžybų šalininkams, tai jau neatitinka jų konjunkturnių išskaičiavimų. O jeigu ir užsimeina apie tuos pasiūlymus, tai juos dažniausiai vadina "komunistų propaganda". Taip ir sukasi ginklavimosi mašininos ratas.

Sveikas protas laimės
Betgi anksčiau ar vėliau jį teks sustabdyti. To reikalauja sveikas protas. To reikalauja visos tautos. "Jeigu viskas priklausytų tik nuo Tarybų Sąjungos, — skaitome pareiškime, — derybos dėl visų nusiginklavimo problemos aspektų seniai būtų pasibaigusios konkrečių nutarimų priėmimu". Nusiginklavimas — dabar opiausia tarptautinė problema. Po to, kai tarpvalstybinuose santykiuose oficialiai pripažįstami taikaus sambūvio principai, šios problemos, sprendimai išliko į pirmą planą. Politinį įtempimo mažėjimą būtina turi lydėti karinio įtempimo mažinimas. Kitu atveju, tautų saugumas, visuotinė taika neturės rimto pagrindo.

Tarybų Sąjungos vyriausybės pareiškimas dėl taikaus sambūvio politikos iškraipymo sukėlė plačiausius atgarsius visame pasaulyje. Jis vertinamas kaip naujas patvirtinimas, jog Tarybų Sąjunga toliau sieks įtempimo mažinimo, nusiginklavimo varžybų apribojimo, tarpvalstybinio plėtimo.

Zinoma, "Vanagai" Vakaruose, kaip ir reikėjo tikėtis,

Geras, nuoširdus visų gerbiamas darbininkas

Silalės autotransporto įmonės kolektyve visų gerbiamas keleivinio autobuso vairuotojas, darbo pirmūnas Vaclovas Kancius. Jis nuolat viršija keleivių pervežimo užduotis. Ypač sėkmingi V. Kanciumi buvo praėjusio penkmečio paskutiniai metai. Jis baigė Kauno politechnikumą, apgynė autoremonto bei eksploatacijos techniko diplomą. Sis vairuotojas — puikus visuomenininkas, kolektyvo draugiško teismo pirmininkas.

SAN FRANCISCO, CAL.

IS LABAI GRAŽAUS LOS ANGELES PIKNIKO

Gavome nuo Onutės Bernotienės pranešimą su pakvietimu, kad jų mieste Los Angeles rugpiūčio 1 d. įvyks spaudos paramai piknikas. Tai bus puiki proga jame dalyvauti. Nevien, kad labai svarbu paremti spaudą, bet kaip visada tenka ilgėtis pietų Kalifornijoje gyvenančių bičiulių ir draugų.

Todėl mes trys, kelionių mėgėjos, Ksavera, Valerija ir aš, ir patraukėme į Los Angeles. Ši karta keliovome greituoju autobusu. Keturių šimtų mylių toli padarėme į septynias ir puse valandos. Ir štai mes jau mielųjų draugų J. ir O. Bernotų erdviame kieme. Pas juos ir nakvojome.

Rytojaus diena buvo graži su apie 80 laipsnių šilumos, tai džiugu, piknikas bus sėkmingas. Va, jau pribūna ir Juozas Pechukas mus į pikniką nugalbenti. Juozas yra Los Angeles LDS kuopos labai darbūstus sekretorius.

Sis puikus piknikas įvyko Chester ir Sophie Kentų erdviame kieme, kuri supa gražūs medeliai ir maudymosi baseinas, kuriame šios dienos sporto mėgėjai gavo progos vandenyje pasportuoti. Publikos atsilankė gražios ir jaunatviškos. Taipgi buvo atvykę svetingieji Dorinai iš San Diego, Cal., iš San City, Cal., Zilinskai ir kiti.

Mano akimis žiūrint, šios dienos spaudos naudai piknikas buvo visais atžvilgiais sėkmingas. Tenka losangeliečius nuoširdžiai pasveikinti už jų pastangas, nes supran-

šį dokumentą vertina savomis senomis sąvokomis, savais matais. Jiems tai — "konjunktura", jiems tai — "propaganda", ir daugiau nieko.

tama, kad darbo pikniką su- tuošti būtų nemažai. Jų paruoštos pietų vaišės buvo, taip sakant, karališkos. Savininkams Kentams taip pat, žinoma, teko nemažai padirbėti.

Sio pikniko dalyviai grįžo į namus pasitenkinę ir puikioje nuotaikoje. Taip pat ir mes sanfranciskietišės džiaugiamės, kad turėjome progos šiame spaudos paramai piknike dalyvauti.

Nuoširdžiai esame dėkingos J. ir O. Bernotams už pakvietimą, nakvyne ir vaišes, Walteriui ir Marytei Raimlams dėkojame už poros valandų malonų pasikalbėjimą ir už pristatymą į autobusu stotį.

MŪSŲ PIKNIKAS PO STOGU

Rugpiūčio 8 dieną įvyko San Francisco LLD 153 kuopos renginys Suomijų pastogėje Berkeley, Cal. Publikos buvo gerokas skaičius. Svarbu ne tik tuose mūsų dažnuose parengimuose puikus pasivašinimas, bet visų svarbiausia susitikimai, pasimatymai su savo artimaisiais bičiuliais bei draugais ir parama mūsų organizacijų išdams.

Sios dienos veik visos pietų vaišės buvo suaukotos šio mėnesio gimtadienio minėtojų jubiliatų. Pav., didesnę dalį vaisių aukėjo jaunoji Frances Fitzgibbons, savo gimtadienio proga. Kiti jubiliatai, prisidėję su vaišėmis: Valė Sutkienė, Alekas Mugianis, Kastancija Mugianienė ir Pranas Machulis. Visiems jubiliatams palinkėta viso geriausio.

Varde LLD 153 kuopos bei jos komiteto nuoširdi padėka visiems už aukas, dirbusiems už triušą ir dalyviams už atsilankymą, nes šis piknikas po stogu buvo jaukus ir sėkmingas. M. B-tė

AREŠTAI UNIVERSITETE

Buenos Aires. — Argentinos valdžia pravedė platų "apvalymą" didžiajame universitete. Suareštavo 17 profesorių. Jiems priimta subversizma.

Detroit, Mich. — Mieste taip padidėjo kriminalystės, jog valdžia buvo priversta sugražinti į darbą 450 paleistų policininkų.

L. Z.

KANADOS ŽINIOS

Montreal, Que.

NEKROLOGAS

Rugpiūčio 2 d. mirė mūsų žymus veikėjas draugas Levanas Gudas. Velionis yra daug nuveikęs mūsų tautiečių tarpe. Vytauto Klube net per 30 metų jis ėjo finansų sekretoriaus pareigas. Tai buvo labai darbštus ir nuosirdus pareigūnas. Jeigu daugiau tokių pasišventėlių būtų, tai ir šiandien Klubas tebebūtų lietuvių rankose.

Levanas Gudas labai aukštai vertino mūsų tautišką namą ir darė viską, kad išgelbėtų nuo pražūties. Nesigailėjo nei vargo, nei gražių. Bet labai gaila, kad jos visos pastangos buvo veltui. Visos tautos turi savo tautiškumą namus, bet mes lietuviai negalėjome išlaikyti savojo.

Islėkis, Levanėli, Kanados žemėlėje.

Po apeigų visi dalyviai buvome užkviesti pietums ir gerai pavaišinti.

Didžiausia užuojauta žmogui Marytei ir visiems giminiams ir artimiesiems.

Vargšė Maryte. Prieš ketverius metus palaidojo vienintelį sūnų, o dabar neteko gyvenimo draugo ir liko viena. . . .

A. Suplevičienė

Montrealo kronika

LIGONIAI

A. Keršienė Jr. turėjo operaciją Reddy Memorial ligoninėje.

O. Verbylienė susirgo ir lanko ligoninę.

Linkiu abiem greit pasveikti.

J. Brundza smarkiai susirgo. Kol kas gydomi namuose.

J. Urbavičius jau ilgas laikas, kai kenčia skausmus nugaroje; lanko ligoninę.

Linkiu greit pasveikti.

ATVYKO—ISVYKO

Henrykas Paulauskas su žmona yra atvykę iš T. Lietuvos pas G. I. Petrušius (verdušius) mėnesiui laiko.

Henrikas yra televizijos pranešėjas ir žurnalistas.

Glen Virbalas, iš J. A. V., svečiuojasi pas tėvukus H. St. Virbalus.

L. Urbonavičiūtė, išvyko į Toronto aplankyti draugus ir pažįstamus.

Linkšmos viešnagės.

GAVŲ MEDALIUS

Kaip jau žinoma, Olimpiadoje dalyvavo ir iš T. Lietuvos keletas tautiečių. Sportininkų buvo aštuoni.

Yra gavę medalius šie tautiečiai: A. Juozaitis, A. Ce-

saitytė, A. Rupšienė, G. Ramoškienė, L. Kaminskaitė ir V. Butkus. Labai džiaugiamės ir didžiuojamės savo tautiečių laimėjimais.

Linkiu ir toliau pasisekimo.

APLANKE "GARNYS"

L. Rasimavičiūtė su vyru (pavardės neteko sužinoti) aplankė pirmą sykį "garnys", palikdamas gražią ir sveiką dukrelę. Tėveliai ir tėvukai yra labai patenkinti.

Gražiai augti.

SUSITUOKĖ

Ed. Ambrozevičius susituokė su svetimtaute mergaite. Vestuvės buvo puikios.

Jaunieji gausiai apdovanoti, o svečiai puikiai pavaišinti.

Linkiu gražaus gyvenimo.

LIŪDNA ŽINIA

O. Joneliūnienė gavo liūdną žinią iš T. Lietuvos. Ten mirė jos mylimas brolis.

Gili užuojauta Joneliūnų šeimai.

MIRĖ

Rugpiūčio 2 d. mirė Leonas Gudas, 76 m.

Paliko nuliūdime žmoną Mariją ir artimus T. Lietuvoje. Buvo ilgametis buvusio Lietuvos Klubu veikėjas. Kileš iš Biržų. Jį Kanada atvyko 1927 m.

Artimiesiems gili užuojauta, o velionii lai būna lengva Kanados žemėlė. J-na

Toronto, Ont.

S. D. P. D. 1 kuopos piknikas įvyks rugsėjo 5 dieną J. B. Morkūnų vasarnamyje, Keswek, Ont.

Toronto ir apylinkėje gyvenančius tautiečius kuopos valdyba kviečia skaitlingai dalyvauti. Mašinoms pasistatyti yra daug vietos, o patiems po gražiomis obelimis puiki proga pakvėpuoti tyru oru ir draugiškai praleisti laiką.

Kelrodis: Iš Toronto važiuoti 11 Ave. Privažiavus New Market prie antrosios raudonos šviesos sukis į dešinę. Išvažiavus iš miesto bus raudona šviesa. Čia reikia sukis į kairę ir važiuoti tiesiai iki Kaswek. Privažiavus "Kentucky Chickens" iškaba, sukite į kairę ir važiuokite tiesiai į žiemius 2 mylias. Bus po dešinei mokykla ir kelias. Sukite į kairę. Pavažiavus porą šimtų jardų, bus First Ave. Reikia sukis į dešinę. Pavažiavus šimtą jardų, bus keliukas. Sukite į dešinę ir ten jau bus pikniko vieta.

Kuopos Valdyba

Miami, Fla.

Lietuvių Socialio Klubu atidarymas įvyks sekmadienį, rugsėjo 5 dieną. Pietūs bus duodami 12 val. Turėsime meninę programą, gal ir ko daugiau. Šiame pobuvyje laukiama svečių ir iš toliau. Kviečiame visus dalyvauti. Vieta: L. S. K. 2610 N. W. 119 St., Miami.

N. IEŠMANTA

ROCHESTER, N. Y.

Mirus

Onai Vilimaitienei-Dellis

BROCKTON, MASS.

Mes, rochesteriečiai, reiškiam didžiausią užuojautą jos dukrai Marijonai ir žentui Kasper, broliams ir sesutei ir jų šeimoms, taipgi anūkėms Danguolei ir Aušrelei ir proanūkiams:

K. Zemaitienė
V. Graibienė
M. Zemaitienė
A. Usevige
D. Valtas
J. Kantėnas

A. Orlans
A. Baronas
A. Duoba
M. Zirlis
D. Jemmeyah
M. Žirgulis

Philadelphia, Pa.

IVAIRIOS NAUJIENOS

Philadelphijos visuomenę baisiai supurtė mirtis 27 asmenų kokia dar niekam nežinoma, bet labai pikta, slėpininga liga. O kiti 122 žmonės gydomi ligoninėse: Kai kurie ligoniai kritiškai padėtyje. Nors liga panaši į "swine flu" (influenza), tačiau daugelis laboratorijų, tyrimai nesurado tos baisios ligos nei virusu, nei bakterija; tikrai kelios ligoninės pranešė, kad jos turi po keletą ligonių, kurie serga "swine flu". Bet jie nieko bendro neturi su legionieriais. Gydytojai, chemikai, ir policija ieško ligos pėdsakų viešbučiuose, kur liepos pabaigoje veteranai buvo apsisostę.

Vieni jų susirgo dar mitingaudami Philadelphijoje, kiti kelyje į namus, o dar kiti tik parvykę savo namuose. Ligos ženklai: didelis galvoskaudis, akys temsta, ima kvaitulys, bendras kūno silpnumas. Temperatūra pakyla iki 106 laipsnių, baisiai skauda krūtines. Nieko negali atkosėti ir išspiauti. Jokie vaistai, antibiotikai ir sulfa nieko negelbsti . . .

Kai kurie legiono vadovai spėjo, kad tos tragedijos kaltininkas gali būti žmogus. Mat, prieš porą metų "legionų centras nuo nežinomų asmenų gavo grasinančių kerštų laišku. Bet egzaminuodami daktarai ir chemikai, jokių nuodu nesuranda. Kol kas, viskas lieka didžiausioje paslapytėje.

Legiono vadovybė išsiuntinėjo visiems nariams paruoštą blanką, su klausimais, ir tuo būdu gal būtų galima susekti žmonių žudika, jei iš tikrųjų toks žudikas buvo.

Rugpiūčio 9 d. Philadelphijoje prasidėjo Antrojo pasaulinio karo veteranų konvencija. Ir jie apsisostę tuose pačiuose viešbučiuose, kur legionieriai buvo apsisostę.

Spaudos darbuotojų paklausti, ar jie nesibijo apsigirti pikta liga, kaip legionieriai, jie nusišypsojo ir tik ranka pamojė. Nesibaigina.

Liepos mėnesį rugpiūčio pradžioje Phila. miestas pasižymėjo triukšmingais, kilniais veiksmais, kurie bus įrašyti į istorijos lapus. Be minėjimo šalies 200-čio gimtadienio čionai rugpiūčio pradžioje iš viso pasaulio suvyko Romos katalikų aukštoji hierarchija. Buvo apie 43 kardinolai, šimtai kunigų ir vyskupų ir šį 41-įjį Eucaristinių kongresą; aukšto kalibro dvasininkų kermostų susibūre labai daug žmonių.

Dvasininkai meldėsi didžiam Veteranų stadijone, ir Civic Center labai didelės auditorijoje, nes Petro ir Povilo katedra buvo permaža. Pasistatė altorėjus ant Benjamin Franklin Parkway netoli Dailės Muziejaus. Visa Parkway buvo užsikimšus žmonėmis.

Jei neklystu, tai šiame dvasininkų kongrese dalyvavo ir iš Tarybų Lietuvos, du lietuviai vyskupai ir 7 kunigai.

Pakėlimui kongreso dpo buvo pakviestas JAV prezidentas G. Fordas. Ir prieš kongreso uždarymą jis rugpiūčio 7 d. dvasininkams pakalbėjo.

Į kongresą buvo pakviesti ir du protestantų tikybos atstovai.

Nuo dabar Philadelphijos miestas turėtų būti geras, tiesiog šventas! Ah, kiek čionai buvo melstasi, kiek laikyta mišiu, kiek šventinto vandens išlieta.

"Laisvės" Reporteris

Boston, Mass.

Rugpiūčio 7 d. "Boston Globe" rašo: "Penktadienio naktį policija suareštavo John E. Hicks, kuris yra Boston City Council prez. Mrs. Louise Day Hicks sūnus ir gyvena Lakeview Rd., East Weymouth, Mass. Taipgi suareštuotas James F. Flanagan, kuris gyvena 309 West Broadway, So. Boston. Abu du 31 metų. Jie papildė žmogvagystę 7:30 val. vakare. Pagrobtas buvo Ronald Buckley iš 44 East 5th St., So. Boston. Dorchesteryje grobikai jį vežiojo po gatves ir norėjo nušauti. Bet jis, grobinams nepastebint, gulėjo ant grindų. Vienas žmogus pastebėjo tame automobilyje nepaprastą reiškinį ir tuojau pranešė policijai. Ir už kelių minučių grobikai buvo pagauti. Jų mašinoje rastas automatinis pistoletas.

Seštadienį pristatyti į Dorchester District teismą. Kaltinami papildyme žmogvagystės ir kėsinimesi papildyti žmogžudystę. Paleisti po \$7,500 kaucijos. Jų tardymas įvyks rugsėjo 17 dieną".

E. Repshis

Chester, Pa.

Rugpiūčio 11 dieną suareštuotas miesto majoro John H. Nacrelli sūnus ir padėtas po \$25,000 kaucijos. Kaltinamas pašovime Charles Tobin. Sužeistas guli ligoninėje, bet gal dar susveiks.

Sovikas T. Nacrello tupi kalėjime, bet bus greitai paleistas, nes politikieriai vienas kitą pažįsta. Juk yra sakoma, kad varnas varnui į akį nekerta . . .

Chesteris yra pagarsėjęs kriminalistų lizdas. Žmonės užpildinėjami net dienos laiku. Eidamas gatve turi daboti, kas priešakyje ir kas užpakalyje neužpulti. Jau buvo penki lietuviai užpulti gatvėse, sumušti ir aplėsti. Kai kurie buvo nuvežti į ligoninę.

P. Š.

Binghamton, N. Y.

LDS 6 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LDS 6 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 4 d., toje pačioje vietoje. Pradžia 1 val. diena.

Prašome visus kuopos narius dalyvauti tame susirinkime ir išklausti delegatų raportus apie LDS 22-rajį Seimą.

Mary Lynn

Laimėjimas prieš rasizmą

Robert Tyler

Madison, Wis. — Jis kovojė ir laimėjo didelę kovą prieš rasizmą. Jam sugrąžinta labai atsakinga vieta civilinių teisių vykdymo biūre, iš kurio jis buvo prieš tris mėnesius pašalintas. Robert Tyler irodė, kad jis buvo iš biūro todėl išmestas, kad jis yra juodas, o ne baltas, ir todėl, kad jis nuosirdžiai kovoją už civilines teises visiems.

Robert Tyler ne tik laimėjo darbą atgal, bet gavo ir užvilktą algą. Wisconsinu pažangieji žmonės labai patenkinti.

Haverhill, Mass.

Liepos 31 d. man buvo labai nepaprasta ir įdomi kelionė. Per dvi su puse valandos nuvažiavau "Maskvon" ir sugrįžau namo.

Kaip tikėtai sužinojau, kad bus Music Hall Bostone 175 rusų aktoriai, sėdau busan — ir Bostone!

Buvo labai linksma popietė. Buvo dainų, muzikos ir šokių. Salė buvo pilna žmonių, ir matyti, visi buvo patenkinti, nes parodė garsus rankų plojimas.

Negalima atsistebėti, kokias miklias tie rusai turi kojas. To visko negalima aprašyti. Tas reikia pamatyti savo akimis. Pamokė jau \$12.50, bet tas man labai gerai apsimokėjo, nes tokius parengimus ne dažnai pasitaiko matyti.

Gerai atsimenu, kaip Lietuvoje Jiezno parapijos kunigas per pamokslą sakėdavo, kad visos valdžios pareina nuo dievo. Priviso cicilikų. Jie negeri žmonės, jų reikia labai saugotis, apie juos reikia pranešti valdžiai. Dievas danguje, šventas tėvas Romoje, o caras Rusijoje. Kas eina prieš carą, tas eina prieš dievą.

Žinoma, žmonės kunigo klausydavo ir "cicilikų" bijodavo.

Bet atėjo 1917 metų. Žmonės sukilo. Leninai pasakė — "Visa galia darbininkams". Tai "pono dievo" valdžia subyrėjo, o po ponų kojomis ant viso žemės paviršiaus žemė sudrebėjo. Kas bus, jeigu ir visur taip bus?!

Bet vėliau ponai pradėjo savo raminti, sakydami, kad bolševikų valdžia ilgai neišsilaikys, daugiausia šešias savaites. O kada šešios savaitės

praėjo, tai jau davė šešis mėnesius. O vėliau dar prailgino laiką.

Jau praėjo daug kartų po šešias savaites, bet darbininkų ir valstiečių valdžia gyvyuoja ir eina stipryn.

Bet ponai suranda dar vieną baubą, tai kur tikrai darbininkai sukyla, kad gaut daugiau užmokesčio arba dirbt trumpesnes valandas, tai už viską esą kalti rusai. Atrodo, kad taip ir yra. Rusai kalti, kam jie parodė žmonėms, kad galima gyventi be caro ir ponų. Juk caras turėjo daug kariuomenės, daug popu, kunigų ir visokių caro ir dievo garbintojų, o darbininkai tą viską sutruškino ir žengia pirmyn . . .

Pas mus priviso labai daug visokių vagių ir plėšikų. Apie juos negalima aprašyti. Pažymėsiu tikrai atsikimimą su viena lietuve. Rugpiūčio 2 d. vietinėje spaudoje tilpo pranešimas, kad Mrs. Frances Naudžiūnienės namuose, 10 Concord St., kažin kas isilaužė ir išsinešė daug daiktų. Jos vyras Alexandras Naudžiūnas jau miręs. Jis buvo mechanikas, taisė mašinas, tai turėjo visokių įrankių, kuriuos plėšikas išsinešė. Taipgi rado ir pinigų. Viso padarė nuostolių už apie \$3,000!

Liepos 1 d. mirė A. Gardulienė (Kontrimiute). Ilgai sirgo, buvo 80 metų. Palaidota liepos 4 d. Lietuvių kapinėse Bradforde.

Paliko dukterį Olga Los Angeles, California, ir du anūkus.

Mirusiai ramybė, o likusiems užuojauta. Darbininkė

Hartford, Conn.

Po šešių savaičių pertraukos mūsų Laisvės Choras trečiadienį, rugpiūčio 4 dieną, buvo suruošęs repetitijas. Buvo labai malonu susirinti, su visais pasikalbėti, pasidalyti savo prabėgusiais vasaros išpučiais. Paskui vyko susirinkimas.

Labai gailėjome mūsų pirmininkę Jerry DeCarli, kuri buvo ligoninėje ir pergyveno kojų operaciją. Dabar jau sugrįžusi iš ligoninės. Laisvės Choras linki Jerry kuo greičiau pasveikti ir vėl su mumis dalyvauti.

Wilma Hollis pranešė, kad rudens sezonui jau turime keletą pakvietimų dainuoti. Ji prašo visus choristus dalyvauti kiekvienoje pamokoje. Taipgi kviečiame naujus narius. Kurie mėgstate dainuoti, prašomi ateiti ir su mumis dainuoti. Pamokos vyksta trečiadieniais, 6:30 v. po pietų Laisvės Salėje.

Buvo labai susirgusi Anastazija Saurasaitienė. Dabar jaučiasi truputį geriau.

Laisvės Choro jauniausia dainininkė Roberta Carlson atšventė gimtadienį. Jai dar tik 16 metų. Jai sudainavome "Ilgiausių metų".

Moterų Klubas rengiasi suruošti "šurum-burum" laikraščių "Laisvė" naujai. Tikrai dar diena nepaskirta.

Keli choristai buvo nuvažiavę į Putnam, Conn. Buve

suvažiavę labai daug žmonių. Labai graži vieta, geri senelių namai. Yra suvenyrų krautuvės ir muziejus, kuriame galima pamatyti daug istoriškų darbų. Buvo geri pietūs ir puikiai sutvarkyta programa.

E. B.

Rochester, N. Y.

Rugpiūčio 13 į kapus palydėjome Oną Vilimaitis-Dellis. Velionė ilgus metus gyveno Rochesteryje, o tik prieš apie penkerius metus persikėlė gyventi į Brockton, Mass., nes ten gyvena jos dukra ir žentas.

Onutė ten turi gražų namą ir manė dar ilgai pagyventi. Bet jos sveikata visiškai sušlubavo ir turėjo viską palikti . . .

Kadangi jos gyvenimo draugas mirė prieš dešimtį metų ir čia buvo palaidotas, tai ir Onutės palaikai buvo atvežti čia ir palaidoti šalia jo.

Negalima praleisti nepaminėjus, kad seniau pas Vilimaitius daržė turėdavome daug sueigėlių ir piknikų. Vilimaitiai dažnai pasidarbodavo parengimuose ir paaukodavo apšvietos reikams, taipgi skaitė mūsų laikraščius iki paskutinių dienų.

Islėkis, miela Onute, ramiai, o artimiesiems giliausia užuojauta. K. Zemaitienė

Pramogų kalendorius

RUGSĖJO 12 D.

"Laisvės" vajuos atidarymas New Yorko apylinkėje, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y., 2 val. Bus duodami pietūs.

New York. — Praeitą birželį New Yorko valstijos apeliacijų teismas panaikino "mėlynąjį įstatymą", kuris draudžia krautuves operuoti sekmadieniais. Jau naudojasi didžiosios krautuvės, pradeda veikti ir sekmadieniais.

Women in the News

Joan Baez

Joan Baez is scheduled to perform at "A Benefit for the People of Chile", on September 10 at the Felt Forum, Eighth Avenue and 33rd Street, it was announced by the National Coordinating Center in Solidarity with Chile.

The Center, along with Chile Democratico and the Chile Committee for Human Rights, is sponsoring the event to mark the third anniversary of the fascist coup that overthrew the democratic government of President Salvador Allende.

Stunt women in Hollywood have formed an association to push their demands for more work and equal treatment with men. They're especially annoyed when men are hired to double for actresses.

It costs approximately 40% more to have a baby today than it did five years ago, according to the Health Insurance Institute.

Ohio is the birth place of seven men who later became Presidents of the United States. The inaugural gowns of their First Ladies and other women who have served as the nation's official hostesses are featured in a Niles, Ohio, Bicentennial project.

It is an undisputed fact that all women are in an unequal position with men in all countries with the exception of the Union of Soviet Socialist Republics. We have often been led to believe that this unequal position of women has always existed and therefore is a natural one. Frederick Engels, a noted philosopher and scientist, in his Origin of the Family, attacks this idea. He says: "It is one of the most absurd notions derived from eighteenth century enlightenment, that in the beginning of society woman was the slave of man. Among all savages and barbarians of the lower and middle stages, sometimes even of the higher stage, women not only have freedom but are held in high esteem".

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Joseph J. Garszva

Undertaker and Embalmer

HAVEN HILL FUNERAL HOME, INC.

104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas: 846-1970